

2019 XITSONGA WORDLIST

University of Venda

Rito	Xihluvi	Ntikelo	Nhlamuselo	Matirhiselo
Ahlama	Riendli	1	Ku pfula nomu loku kombaka ku karhala kumbe ku twa vurhongo.	Ahlama ndzi ta ku kambela.
Akana	Riendli	2	Ku hlulukisana	Vamakwa va fanele ku akana leswaku va ta humelela evuton'wini.
Akhawunti	Riviti	3	Rhekodo ya bangi kumbe ya vhengele.	Ndzi ya pfula akhawunti yo hlayisa mali eka ABSA.
Alifabete	Riviti	1	Maletere (Nxaxamelo)	Ndzi dyondzisa vana ku tsala maletere ya alifabete kusuka eka A kufika eka Z.
Amburufaya	Riviti	3	Nchumu lowu tirhisaka gezi kumbe bateri leswaku wu engetela mpfumawulo wa swichayachayana.	Ndzi nyikete amburufaya leswaku hi ta yi tirhisa ku engetela mpfumawulo wa ogene.
An'wa	Riendli	2	Ku mama	N'wana u an'wa vele.
Anakanya	Riendli	1	Ku tsundzuka / ehleketa.	Anakanya leswaku u lava ku endla yini loko u pasa Ntanga Khume.
Andlala	Riendli	1	Ku phurumula /tlhantlha sangu.	Ndzi andlala sangu ndzi ta lata n'wana.
Andza	Riendli	1	Ku engeteleka ka swo karhi.	Bibele yi ri hi tswalana hi andza.

Angarha	Riendli	2	Ku katsakanya swo karhi.	Muleteri hi yena loyi a nga angarha eka ntirho wo veka hosi
Anghwetla	Riendli	2	Ku hatlisa	Gezani wa anghweta loko a huma emutini wa Xisomisani.
Arhavela	Riendli	3	ku swekiwa xixambu. Ku swekiwa phungula.	Kokwana wa arhavela leswaku a ta hola mukhuhlwana.
Asayimente	Riviti	1	Ntirho wa xikolo.	Vadyondzi va le purayimari va nyikwa asayimete vhiki na vhiki.
Avanyisa	Riendli	1	Ku pambulela hi ku ringana.	Ndzi komberile Tsakani ku avanyisa vadyondzi hi mitlawa ya khumekhume.
Avhareji	Riviti	3	Nkarhi wa le xikarhi	Hi khakhulete avhareji ya vana lava nga pasa kahle.
Avhokhado	Riviti	1	muhandzu	Xiluva u rhandza ku dya xinkwa na avhokhado nkarhi hinkwawo.
Ayisibuloko	Riviti	1	Ribye leri tumbuluxiweke hi mati loko ma gwitsiriwile	Ayisibuloko yi pfunile ku endla leswaku namuneti ya kokwana yi titimela.
Ayisikhirimu	Riviti	1	Xitshongo xo endliwa hi rivomba xi vekiwa exigwitsirisini	Hi siku ra yena ra ku velekiwa va n'wi xaverile khekhe na ayisikhirimu.
Babarhuka	Riendli	2	Ku pandzeleleka milomu	Magezi u babarhuka nomu loko a nwa thothotho.
Badhla	Riendli	3	Ku juluka	Jazi leri a ri ambarile hi ximumu a ri endla leswaku a badhla.
Bajete	Riviti	2	Mpimanyeto wa matirhiselo ya mali	Bajete ya bindzu ra kokwana yi le hansi swinene.
Bakanya	Riendli	1	Ku susa hi ku ba	U lo na vona leswaku wa tshwa hi nkahelo, o bakanya xuka a huma.

Bamfee	Riencisi	2	Ku tsutsuma hindlela yo hangalaka na matlhelo hikkwalaho ko chava swin'wana	Ku fika ka maphorisa ya swiberetana machudeni yo bamfee!
Mbhaandzukwana	Riviti	3	Ku handzukela ka mikondzo hikwalaho ka xirhami kumbe vuvabyi byo karhi.	Milenge ya Sevengwana ya chavisa xixika lexi hikwalaho ka mbhandzukwana ya yena.
Basuluka	Riendli	1	Ku kwalala ka nhlonge	Xirhami xa nan'waka xi endla leswaku munhu a basuluka mavoko na milenge.
Belengu	Riviti	1	Xifuwo xa vukulu bya mbuti xa ncila wo bumbula xa voya lebyi tirhisiwaka ku endla swiambalo; nyimpfu	Tatana u tirhisa dzovo ra belengu ku endla majesi.
Bembele	Riviti	2	Ximilana xa vele leri se ku dyiweke swifaki swa rona	Van'wana va dya bembele ku fana na timba.
Bibinyuka	Riendli	2	Ku lwa na ntirho.	Xichudeni lexi xa bibinyuka eka dyondzo ya tinhlayo.
Bitirhuti	Riviti	1	Miroho leyi nga ni rhangana ro tshwuka.	Rhayisi ya Khensani a yi tshwukile hikwalaho ka bitirhuti.
Bodziwa	Riendli	2	Ku nyikiwa nchumu wo karhi lowu n'winyi wa wona a nga ha wu tsakeriki.	Tsatsawana u bodziwile hi miceka yimbirhi tanihileswi a ri hava swiambalo
Boncisi	Riviti		Xirin'wa lexi nga na mbewu yo fana na na mbeuw xibalakatsa; nyawa	Boncisi leyi nga byariwa hi kokwana yi mirile.
Bodhlela	Riviti	3	Xitirhisiwa xo fayeka lexi chelaka swinwiwa swo tanihi namuneti, byalwa, mayonasi na swakudya swin'wana.	Vana a va fanelangi ku tlanga hi mabodhlela hikuva ya nga va tsema.
Bulumuku	Riencisi	2	Ku pfuka evurhongweni hi xihatla.	Ku twa xibalesa xi baleka ehandle hi nkarhi wolowo o bulumuku, a pfala rivanti.
Bvimba	Riviti	3	Ximudyana xa nhova lexi nga ni matluka yo nuhela.	Ndzi ta tirhisa bvimba ku tshungula xilondza xa mina.

Bvumba	Riendlic	2	Ku ehleketelela nhlamulo eka mhaka yo karhi.	Ndzi ta bvumba tinhlamulo exikambelweni hikuva a ndzi hlayanga.
Bvun'wala	Riendli	3	Ku nghena ematini hi xihatla na ku tlulela kunene.	Ku fika ka mina ematini ndzi lo bvun'wala hikuva a ndzi twa ku hisa.
Byalwa	Riviti	2	Swpyopyi leswi nwiwaka naswona swi nga dakwisaka munhu	Vana masiku lawa a va ha hloniphi hikwalaho ka byalwa lebyi va byi nwaka.
Byambula	Riendli	2	Ku famba u nga ambalangi nchumu.	A a byambula hikuva mpahla ya yena a yi tshwele endlwini.
Byamela	Riendli	2	Ku tshama ka huku ehenhla ka mandza ya yona hi xikongomelo xa ku ma kufumeta.	Huku ya mina ya byamela ya ha ri leyi.tsongo
Byatso	Riviti	2	Xifambo lexi tirhisiwaka ku famba ematini	Hi ta famba ni nhundzu ya yena hi byatso loko hi ya India.
Byokota	Riviti	2	Muxaka wo karhi wa xinyenyana	Namuntlha hi ta xeva hi nyama ya byokota leri ndzi ri phaseke.
Byongo	Riviti	1	Nchumu wo ehleketa hi wona.	Byongo bya homu byi dyiwile hi vakhalabya enkhubyeni wa malume.
Cakunya	Riendli	1	Ku tseemelela swakudya hi ku tirhisa meno.	Sungula hi ku cakunya swakudya sweswo u nga si swi mita.
Cawa	Riviti	3	Munhu loyi a endlaka vavasati nsele hi swa masangu; swaboha.	Ndzi famba ra ha vona hi ku chava cawa.
Chinginya	Riendli	1	Ku dewula ka nchumu lowu nga empfhukeni.	Vana va le khirexe va khandziya va chinginya.
Chochelamandleni	Riviti	3	Muxaka wa murhi lowu nga ni swiluva swo tshwuka.	Ndzi ta dya mihandzu ya chochelamandleni loko ndzi twa ndlala enhoveni.
Chonyonyo	Riviti	3	Muxaka wa xitsotswana	Tolo a hi etlelangi hi mpfumawulo wa chonyonyo.
Chovha	Riendli	1	Ku susumete	Tatana u chovha xikanyanya xa yena ku ya emasin'wini.

Chovola	Riviti	2	Ku vulavula hi ndlela yo karihela munhu.	U lo na nghena endlwini ya tata wakwe a n'wi chovola emahlweni ka nsati.
Choza	Riviti	2	Ncino wa vavasati va ambele xibelana	Vavasati va ka Matiyani a va cina choza eka ntirho wo veka hosi Matiyani.
Chukuvanya	Riendli	2	Ku bibinyuka hi xikongomelo xo lava ku tiponisa	Ndzi ringetile ku chukuvanya emavokweni ya swigevenga swi kondza swi ndzi tshika.
Chumayela	Riendli	1	Ku dyondzisa rito	Mufundhisi u lo na heta ku chumayela vanhu va yimisi mavoko va ta khuvuriwa.
Chumbuta	Riendli	2	Ku bula hi mhaka yo karhi laha musunguri wa mhaka a nga na vuxokoxoko hi mhaka yoleyo	Loko ndzi fika a ri karhi a chumbuta hi ta rendzo ra yena ro ya eManyeleti.
Chupuka	Riendli	1	Ku pona eka nchumu wo karhi lowu nga ni khombo.	Ndzi phase nhlampfincila yi tlhela yi chupuka.
Cinca	Riendli	1	Ku hundzula swo karhi eka leswi a swi ri xiswona.	Ndzi ta cinca miehleketo ndzi ya teka mbhuri leyo dyondzeka.
Cindzuka	Riendli	1	Mihandzu loko yi sungula ku vupfa.	Mimangwa ya ka hina yi tsemiwile yi nga si cindzuka.
Ncomana	Riviti	2	Xichayachayana xo endliwa hi dzovo na thini.	A va ri karhi va chaya ncomana va cina.
Comela	Riviti	2	Tindzhoho ta rivele kumbe xivedyana; mpucwana	Hi ku twa comela Gezani a dedeleka na ndlela a kongoma ekaya
Covela	Riendli	2	Ku xeve	Varisi a va covela hi ximhutana.
Cukumeta	Riendli	1	Ku lahlela xilo ekule	Kokwana u cukumeta swakudya swa tolo.
Culungana	Riviti	2	Ku lwa ka tinkuzi	Ku culungana ka tihomu ta yena swi onhile xivala.
Cuma	Riviti	2	Mali leyi humesiwaka hi wanuna a nyika vatswari vansati.	Endzhaku ka loko a humesile cuma nsati wa yena u n'wi tharile.
Cunka	Riendli	2	Ku olovisa nchumu lowu nonohaka.	Loko a vona leswaku bawuti ra movha ra ala ku chucheka u lo ri cunka hi oyili

Den'wen'we	Riviti	2	Xiphunta	Himpela ko va den'wen'we u tlangile hi mali ya vatswari va yena
Dikida	Riendli	1	Ku endla leswaku munhu a hleka	Loko a vona leswaku a nga hleki u lo n'wi dikida ku kondza a hleka.
Dina	Riendli	2	Ku endla leswi munhu a nga swi tsakeliki.	Vuntswaka bya dina eka lava vengaka nyimpi.
Dinda	Riviti	2	Muxaka wa xisibi lowu lowu a wu tirhisiwa khale.	Ndzi ta hlantshwa tinguvu ta mina hi dinda.
Dingu	Riviti	2	Xiphemu xa timba kumbe mova	U tshovile dingu ra mova a nyiketa makwavo.
Dlambadlamba	Riendli	2	Ku ringeta ku endla nchumu wo karhi.	Vadyondzi va dlambadlamba ku hlamula xivutiso xa matsalwa.
Dlemulela	Riendli	2	Ku kuma swilo hindlela yo olova.	A va dlemulela swakudya eka ntlangu wa Xiluva.
Dlonyola	Riviti	2	Ku tlhava tihlo hi nchumu wo karhi	Ku komba ku karheteka hi leswi a swi endleka u lo dlonyola makwavo wa yena.
Dludla	Riendli	2	Ku dunga swihalaki.	U katsile masi na namuneti kutani a dludla a tlhela a ringa loko swi nandziha.
Dokete	Riviti	2	Fayili leyi nga ni mikomiso ya leswi nga humelela ekhoto.	Maphorisa va kombisa leswaku dokete yi lahlekele endzhaku ka loko ku tshoviwile ejele
Dongani	Riviti	2	Muxaka wa nhongana leyikulu leyi mbvongaka hi mpfumawulo lowukulu.	Dongani yi hahile ku kondza yi wela emadlekeni ya kokwana.
Doroba	Riviti	1	Xivandla lexi nga ni miako ya mabindzu.	Va n'wi tshembisile ku famba na yena eka doroba ra le Giyani ku ya xava swiambalo swa Khisimusi.
Dumela	Riendli	2	Ku sungula ku ba kumbe ku holovisa munhu a nga ehleketangi nchumu.	Maphorisa a va dumela un'wana na un'wana hi ku landza xileriso xa Holobye wa Maphorisa.

Dunga	Riendli	1	Ku hakasa swihalaki.	Xiluva u tekile lepula a dunga madleke ya handzelo.
Durhisela	Riendli	1	Ku tlakusela un'wana mixavo.	Mfumo wa Afrika-Dzonga u durhisela van'wamimovha dizele na petirolo.
Dyandza	Riviti	1	Nkarhi wo pfumaleka ka swakudya hikokwalaho ka ku pfumaleka ka mpfula.	Swifuwo swa mina swi herile hi lembe ra dyandza
Dyangata	Riendli	2	Ku yenga munhu.	Xikongomelo xa yena a ku ri dyangata munghana wakwe leswaku a nga tsali ntirhokaya.
Dyondza	Riendli	1	Ku hlengeleta vutivi.	Makhanani a dyondza vusiku na hlekani tidyondzo ta tinhlayo.
Dyondzo	Riviti	1	Vutivi lebyi munhu a byi tivaka hi ku leteriwa hi un'wana loyi a nga na vutivi byo enta eka swona.	Exikolweni ku yeriwa ku kuma dyondzo ya tinhlayo.
Dzabela	Riendli	2	Ku tlhela u ya dyondza eka giredi leyi u nga yi feyila.	Ku vuriwa leswaku Khensani a dzabela ra vunharhu eka Ntanga Nhungu.
Dzana	Riviti	1	Nhlayo ya khume loko hi andzisa hi khume	Namuntlha hi khoma dzana ra malembe Mandela a velekiwile.
Dzenengela	Riendli	2	Ku rhwala nchumu hi nhloko u famba u nga wu khomelelangi.	Kokwana a dzenengela mirhwalo ya yena kusuka esin'wini.
Dzeri	Riviti	3	Vuvabyi byo nwayisa.	Kokwana a khomiwile hi dzeri leswi nga endla leswaku a ya vona dokodela.
Dzidzivata	Riendli	2	Ku endla leswaku ndhawu leyi vavaka yi twala wonge yi horile.	Dokodela loko a nga se n'wi tshungula u rhang a n'wi dzidzivata hi nayiti.
Dzingamuti	Riviti	2	Munhu wa xisati loyi a nga tekiwangiki kambe malembe ya yena ya ringanele vukati.	Vanhwana va ndhawu leyi va tekiwile hinkwavo, kambe dzingamuti yena swa tsandza.
Dzovo	Riviti	1	Xikhumba lexi funengeteke nhlonge.	Dzovo ra homu leyi hi ta vamba swigubu hi rona.
Dzukwa	Riviti	3	Nhlampfi leyi kumekaka ematini yi file.	Mi fanele mi cukumeta dzukwa leyi hikuva swi nga endleka yi ri ni mavabyi

Dzundze	Riviti	2	Nsimu leyikulu swinene	Dzundze ra kokwana ri na swakudya swo hambanahambana.
Dzwhala	Riviti	1	Ku sikula	Leswi a nga heta vhiki a nga hlambi se a sungula ku dzwhala.
Dzwirha	Riendli	2	Ku tova hi ku tirhisa tintiho ematshan'weni ya min'wala.	Endzhaku ka ku swi kuma leswaku hi yena a nga yiva va lo n'wi dzwirha tindleve.
Ehleketeta	Riendli	1	Ku anakanya	Loko a ehleketeta nsati wa twa a nga twisisi.
Ehlisa	Riendli	1	Ku rhelerisa	Loko va ehliisa bokisi ra kokwana vakhandli va hlonge va rila ku kombisa ku twa ku vava.
Ematshan'wini	Riengeteri	1	Ku teka ndhawu ya xo karhi.	Fanisa u tirhisile mafurha ematshan'wini yo tirhisa rhama ku sweka matandza.
Encenyeta	Riendli	1	Ku tekela swiendlo swo karhi.	Tsatsawana wa encenyeta loko kokwana a ri eku rhungeni ka xitheve hi nhlahlu.
Endla	Riendli	1	Ku humelerisa	Magezi u endla juzi ya malamula.
Endza	Riendli	1	Ku suka ekaya ka yena ku ya ekaya ka un'wana	Va endza ku ya eka kokwana wa vona hi xipandzamananga.
Enela	Riendli	1	Mpimo lowu nga ringanela	Ndzi ta enela loko ndzi dyile swakudya swa xintu.
Engeta	Riendli	1	Ku endla/vula nakambe	Vadyondzi va yena a va engeta swakudya swa namadyambu ntsena.
Engetela	Riendli	1	Ku tatisa	Vadyondzi lava nga na timaraka ta le hansu u va engetela hi timaraka ta khume leswaku va pasa.
Enta	Ribumabumeri	1	Ndhawu leyi nga celeka swinene	U cerile goji ri enta ku a ta chela mpahla leyi a nga ha yi laviki
Entshemula	Riendli	1	Ku huma ka moya wo hlohlonya hi le tinhompfini	Ritshuri leri a ri ri kona ri endlile leswaku a entshemula a nga heti.

Fadalala	Riviti	2	Ku jema	Movha wa yena wo fadalala ku kombisa ku hela ka mafurha.
Faya	Riendli	1	Ku cukumeta nchumu wa xibodhlela.	Makhamba loko ya vona leswaku ya tsandzeka ku nghena hi nyangwa ya lo faya fasitere va nghena.
Fayetela	Riendli	1	Ku tshamela ro ba munhu.	Magezi u tshamela ro fayetela nsati wa yena.
Fukedza	Riendli	2	Ku rima u ri karhi u seletela nhova u nga yi tsemangi.	Laha a rima kona wa fukedza leswaku a ta hatlisa a heta.
Fukula	Riendli	2	Ku humesa misava hi xikongomelo xo endla xigojana	Ndzi ta fukula swimilana ndzi ya swi byala lahaya.
Fularhela	Riendli	1	Ku tshama na munhu mi kombana xikosi.	Gezani u tshame a fularhela nsati endzhaku ka loko va holovile.
Fuma	Riendli	1	Ku va na xuma xo tala.	Loko a fuma a nga byelanghi munhu hi ta rifumu ra yena vo hlamala ku vona mali.
Fumbarhela	Riendli	1	Ku phutsela xanchumu endzeni ka xandla.	Loko Xiluva a ta laha emisaveni a lo fumbarela nkateko wa hinkwaswo hikuva u na nkateko wa macheleni.
Fumbuta	Riendli	1	Ku ba	Mudyondzisa wa hina u khomiwile hi ku fumbuta vana va xikolo.
Fumu	Riviti	1	Xitlhavana xo tontswa xa nyimpi; Tlhari	Goliyati u khome xitlangu na fumu.
Funya	Riendli	1	Ku dya hi makolo.	Ku vona leswaku tatana wa yena wa tshunela u lo namba a funya swakudya.
Furha	Riviti	1	Xiphemu xo nona xa nyama.	U tsemile furha leswaku va ta oxa hi rona nyama ya homu.
Furheka	Riendli	1	Ku hatlisisa mihandzu leswaku yi vupfa	U furhekile tibanana leswaku va ta longa tona loko ti vupfa.

Futa	Riendli	1	Ku tshama munhu a thyakile kumbe ku tshama endhawini yo thyaka.	Nsati wa Madakwani a ri na futa endlwini ya yena laha a hlanganisa swilo swo thyaka na swo basa.
Gaga	Riviti	1	Muhandzu wo ka wu nga vupfangi.	Hikuva a twa ndlala a nga swi lemukanga leswaku papawa leri a ri dya a ri ri gaga.
Gagadela	Riendli	2	Ku khoma nchumu hi mavoko.	Dyana nyama yaleyo u tshika ku yi gagadela.
Gamba	Riviti	2	Muxaka wa mfutsu; xibodze	Ndzi phase gamba ematshwan'weni ya nhlampfi.
Gandla	Riendli	1	Ku hima/tlhandleka hi xanchumu	U lo na gandla diromu hi ribye ko ba moya onge a lo swi vona
Gandlati	Riviti	2	Ku ya ehenhla ni le hansi hi matimba ka xijumba xa mati.	Leswaku lwandle ri hlundzukile a wo vona hi gandlati lerikulu.
Gandlela	Riendli	1	Ku engetelela nhlayo.	Ku gandlela vakhandziyi ethekisini i nandzu.
Gembula	Riendli	1	Ku tlanga ntlangu wo beja hi mali	A gembula hi mali ya tatana wa yena leyi va n'wi nyikeke ku a xava mugayo.
Genge	Riviti	1	Ntlawa wa vana kumbe vantshwa.	Ndzi kumile ku yimile genge ya vafana egedeni ya xikolo.
Gerhe	Riviti	1	Yunifomo leyi ambariwaka hi vanhu va xipano xin'we	Swipano hinkwaswo swa mitlangu swi ta pfula gerhe eka emecheni.
Gogojela	Riendli	1	Ku famba munhu a tiseketerile hi nhonga	Kokwana u gogojela hi nhonga tanihileswi a nga dyuharile.
Gombonyoka	Riendli	1	Ku khotsekakhotseka ka nchumu wo karhi	Nkhavi lowu wo gombonyoka a wu nga bi kahle.
Gomolana	Riendli	1	Ku banana hi tinhloko	Loko hi nghena hikwerhu exitangeni ho gomolana hi huma tinghonghoma.
Gomucha	Riviti	2	Homu yo pfumala timhondzo	Va ndzi yiverile tihomu hinkwato ku sala gomucha ntsena.

Gondzo	Riviti	1	Ndhawu leyi vupfeke leyi ku fambaka vanhu kumbe mimovha.	Gondzo ro ya eMoriya ra tala hi nkarhi wa Paseka.
Gugurhuteka	Riendli	2	Ku lavalava emunyameni hi ku mbamba.	Tanihileswi a ku ri xinyami Hlengani a gugurhuteka a lava makwavo loyi a lahlekele.
Gwadi	Riviti	1	Muxaka wa kwembe	Esin'wini ya yena a ku byariwile gwadi na matamatisi.
Gwimba	Riendli	1	Ku koka hi ku hatlisa hi matimba	Loko a nga se chika movha yo gwimba a wela ehansi a vaviseka
Gwirima	Riendli	2	Ku famba hi ba swigingi	Ku komba leswaku a chuhile a twala hi ku gwirima no hefemulela ehenhla.
Gwitsi	Riviti	2	Xirhami lexikulu	Gwitsi ri endlile leswaku a khohlola vusiku hinkwabyo.
Gwitsirisa	Riendli	2	Ku titimeta	Xigwitsirisi xa ka hina xi gwitsirisa tinamuneti ya hi ku hatlisa.
Hahlula	Riendli	2	Ku susa byanyi lebyi nga fulela	U tirha ku hahlula tindlu ta vanhu loko va lava ku fulela hi vutshwa.
Hakuta	Riendli	1	Ku susa misava egojini.	A tirha ku hakula magoji ya ku chela thyaka.
Hambanisa	Riendli	1	Ku ava swilo hi le xikarhi.	Ndzi ta hambanisa Nsovo na Khensani eka rirhandzu ra vona.
Hambuka	Riendli	1	Ku suka endleleni u famba hi nhova.	Endzaku ka ku twa tliloko u lo hambuka a chochovela na novha ku kondza a kuma humu yakwe
Hembhe	Riviti	1	Muxaka wo karhi wa xiambalo	Ndzi ta ayina hembhe ya xikolo ntsena nimixo.
Hikokwalaho	Rihlanganisi		Xivangelo xa ku humelela ka mhaka yo karhi	I mahahlwa, hikokwalaho va famba ku fana.

Hingakanya	Riendli	2	Ku pfala ndhawu hi ku tirhisa mhandzi leyi endlaka leswaku xo karhi xi nga hundzi hi ku olova.	Timhandzi ti hingakanya tshanga leswaku tihomu ti nga humi etshangeni.
Hinkwerhu	Risivi	2	Vanhu vo tlula un'we ku katsa na muvulavuri.	Hinkwerhu etlilasini ya hina hi ta teka rendzo ro ya ePitori.
Hlambanyisa	Riendli	2	Ku vulavula hi mhaka yo karhi leyi tivekaka.	A ndzo hlambanyisa hi ta vukati byakwe loko a ndzi makala hi mpama.
Hlanganya	Riendli	2	Ku rhidimba munhu enhlaneni.	U komberile nsati wa yena leswaku a n'wi chelela mati yo hlamba a thlela a n'wi hlanganya
Hlanganyeta	Riendli	1	Ku susumetala tihunyi endzeni ka ndzilo leswaku ti ta pfurha swinene ti humesa ndzilo lowukulu lowu lavekaka.	Ndza ha ya eku hlambeni wena sala u hlanganyeta ndzilo leswaku tihove ti ta hatla ti vupfa.
Hlantswa	Riendli	1	Ku susa thyaka eka michumu yo karhi	Ndzi ta hlantswa mpahla ya mina enambyeni.
Hlenga	Riendli	1	Ku humesiwa ka mali hi vanhu vo karhi yi vekiwa enkwameni wun'we.	Va hlenga mali yo ringana dzana wa tirhandi nhweti yin'wana na yin'wana
Hlengeletana	Riendli	1	Ku khuvangana ndhawu yin'we.	Va ta hlengeletana ku ta burisana hi ku lahlekeriwa ka nhundzu ya vona
Hlohlotela	Riendli	1	Ku kucetela	U hlohlotela vana va xikolo mikhuva yo biha na ku ta na switlhavatlhavani
Hlonipha	Riendli	1	Ku xixima	Vakhongereri va hlonipha varhangeri va vona
Hlova	Riendli	1	Ku ambala mpahla yo saseka.	A ri munhu wo rhandza ku hlova loko a ya ekerekeni ya yena.
Hluka	Riendli	1	Loko nsinya wu huma matluka mantshwa.	Ku hluka ka misinya swi endla leswaku enovheni ku chavisa.
Hlukuvala	Riendli	3	Ku hlundzuka	Nghozi ya nsati wakwe yi endlile leswaku a hlukuvala ekerekeni.

Hlwela	Riendli	1	Ku fika nkarhi wu hundzile	Ku hlwela ka bazi ra Joni swi endlile leswaku va n'wi siya a sala a vuya hi milenge.
Homboloka	Riendli	2	Ku endla manyala/ku gombonyoka	Vanhu vo tala lava nga ejele a va endla mitirho yo hamboloka.
Hongonyi	Riviti	2	Xiharhi lexikulu xo fana ni homu, xa timhondzo to leha to khotseka.	A hi ku nandziha ka nyama ya hongonyi.
Hontlomula	Riendli	2	Ku ba munhu hi xibakele	Leswi a hlundzukisile xiswona u lo hontlomula munghana wa yena a wela ehansi.
Huhuvata	Riendli	2	Ku miyeta vuvabyi swa nkarhinyana	Maphilisi lama a nga ma phaka ya lo huhuvata swithavi swa yena.
Huhwa	Riendli	2	Ku tlanga ka swihlangi	Vana va huhwa mathumbhani na xitumbelelani.
Hundzuluka	Riendli	1	Ku cinca tlhelo leri a wu langutile eka rona u languta eka rin'wana	Loko a hundzuluka a kuma leswaku movha ya yena wu yiviwile.
Hungumakaneta	Riviti	3	Mhaka leyi soriwaka hi munhu un'wana na un'wana.	Ku dyiwa ka mali ya mfumo ko va hungumakaneta eka vaakatiko va Afrika-Dzonga.
Hungukulu	Riviti	2	Mongokulu wa mhaka	Ku kombisa ku vilela ka swichudeni a ku ri hungukulu eka swihangalasangungu.
Hunguva	Riviti	2	Papa ra ximusi leri pfalaka xibakabaka endhawini yo karhi.	A ku ri na hunguva mpundzu wa namutlha laha vanhu a va hluleka ku vona laha va ya ka kona
Hwaya	Riendli	2	Ku hlantswa nchumu hi ku wu hutha.	Ndzi kumile a karhi a hwaya titanghu ta yena hi burachi.
Ikhonomi	Riviti	2	Endlelo ra mahlayiselo ya mali hi matiko.	Ikhonomi ya Afrika-Dzonga ya antswa loko yi pimanisiwa na ya matiko man'wana ya Afrika.

Imeyili	Riviti	2	Mahungu lama rhumeriwaka hi khomphyutara.	Va n'wi byerile leswaku a rhumela vuxokoxoko bya yena hi iyimeli eka xikombelo xa ntirho.
Impela	Riviti	2	I ntiyiso	Impela vana a va landzeleli milawu ya vatswari va vona.
Inifulexeni	Riviti	3	Ntlakuko wa timali ta swixavisiwa swo fana na swakudya.	Inifulexeni ya tiko ra ka hina yi tlakukile leswi nga ta tikisela vaxavi.
Ingi	Xifananisi	2	Ku fana na	Macinelo ya yena ingi a lo dakiwa hi madleke.
Inki	Riviti	1	Xihalaki lexi cheriwaka eka thumbu ra xitsalo.	Xitsalo xa mudyondzisi xi herile inki.
Inkomu	Riviti	2	Rito ro khensa	U lo na heta ku nyika mbulavulo a hetelela a ku inkomu a huma a famba
Inthanete	Riviti	2	Vuhlanganisi bya tinetiweke ta misava hinkwayo.	Inthanete yi pfuna vana va xikolo hi vuxokoxoko eka tidyondzo ta vona.
Inthavhiyu	Riviti	2	Xikambelo xo kambela vutivi bya munhu eka xiyenge xo karhi.	Va n'wi vitanile eka inthavhiyu ya vudyondzisi.
Jaha	Riviti	1	N'wana wa xinuna loyi a sungulaka ku rhumbuka.	Jaha leri i mutlangi wa bolo ya milenge.
Jahamavivi	Riviti	3	Mufana loyi a langutekaka a kurile ku ringana ku vuriwa jaha kambe miehleketo ya yena ya ha taleriwile hi vuhlangi.	Mahayelo ya yena ya komba leswaku i jahamavivi a nga hloniphi.
Jakatsa	Riendli	2	Ku vulavula ngopfu u nga nyiki van'wana nkarhi.	A nga chavi ku jakatsa emahlweni ka vakon'wana va yena
Jenje	Riviti	2	Xitsotswana lexi fembiwaka exitshukeni.	Jenje ri lumile kokwana loko a karhi a femba
Jenyembuka	Riendli	3	Ku pinyuluka	U lo jenyembuka a nghena endzeni ka mati hi xihatla.
Jimineziamu	Riviti	2	Ndhawu yo endlela eka yona vutiolori.	Xikolo xa hina xi na jimineziamu.

Jindzimuka	Riendli	2	Ku karihela	Sasavona a nga chavi ku jindzumuka exikarhi ka vanhu.
Jondzo	Riviti	2	Ku leha milenge.	Tatana a ri munhu wa jondzo a tlhela a lala.
Joyina	Riendli	2	Ku khomanisa swi va nchumu wun'we.	Sasavona u joyina pulanga leri nga tshoviwa hi n'wana wa yena.
Juluka	Riendli	1	Ku huma nyuku.	U lo tsutsuma mpfhukanyana a sungula ku juluka a yima a kombela mati
Juma	Riendli	1	Ku dumela swi nga languteriwanga.	Hi ku vona leswaku u khomile mukwana, u lo n'wi juma hi rihunyi.
Jumbela	Riendli	2	Ku yivela exikambelweni	Vana va xikolo xa hina a va jumbela eka xikambelo xa Khotavuxika.
Jumela	Riendli	2	Ku rhangelela	Loko va ri eku tsutsumeni u lo jumela a siya lavan'wana.
Junifomo	Riviti	2	Swilo swo fana	Maphorisa ya ka Malamulele a va ambale junifomo ya xiphorisa.
Juvela	Riendli	2	Ku susa misisi	Hi ku vona leswaku a nga lavi ku susa misisi va lo n'wi juvela kunene.
Juwixi	Riviti	2	Swiambalo swo saseka	Tatana u ambarile juwixi a kongoma ekerekeni
Kabvu	Riencisi	2	Ku luma	Ngwenya yi lo kabvu, nhlana wa yena leswi nga n'wi siya na mbanga yinkulu
Kaca	Riendli	2	Ku fana na loko mbyana yi nwa mati	Endzhaku ka loko hi hetile ku hlota mbyana ya mina yi lo kaca ku timula torha
Kadyaa	Riencisi	2	Ku nwa hi xihatla	Hikuva a lo yiva swakudya leswi u lo kadyaa mana wa yena a nga si vuya..
Kahlula	Riendli	1	Ku hatlisa	Loko a heta ku tsala u lo kahlula a yisa phepha ra yena eka mudyondzisi.

Kakarhela	Riendli	2	Ku omelela	Varhangeri va namuntlha va kakarhela eswitulwini loko nkarhi wo suka wu fika.
Kakatlula	Riendli	2	Ku tsema hi meno	Hi ku vona leswaku phepha leri a ri khomile a ri pfuleki hi mavoko u lo kakatlula kunene.
Kambela	Riendli	1	Ku vona leswaku swilo swi tirhiwa hi mfanelo	Mulungu wa kontiraka yo aka tlilniki a tshamela ro kambela loko va endla swona vatirhi va yena.
Kamfunya	Riendli	2	Ku humesa nchumu eno'weni	Byela n'wana wa wena ku kampfunya nungu ya kanyi.
Kan'we	Rihlayi	1	Ku tirha ntirho hi nkarhi wu hela.	Ndzi to ku pfuna kan'we ntsena lowun'wana ntirho u ta sala u tiendlela.
Kanelwa	Riviti	2	Xiviko	U tsarile kanelwa mayelana na ndhavuko wa Vatsonga
Kanganyisa	Riendli	2	Ku xisa	Jaha ra ka Sono ri kanganyisa vanhu ebangini ri va tekela timali.
Kapyakapya!	Riencisi	3	Ku ondza ni ku va nchumu wo karhi wu nga tiyelanga.	Vuvabyi bya Solani hi byona byi endlaka leswaku a ku kapyakapya.
Kaye	Riviti	1	Nomboro ya ntsengo wa ntlhanu na mune.	Namuntlha ndzi tlangela kaye wa malembe ya vukati bya mina.
Khadlanya	Riendli	2	Ku ba hi xikokola/xirhendze	Wa n'wi khadlanya ku kombisa ku vilela eka mhaka leyi nga humelela.
Khameta	Riendli	2	Ku vitana hi ku koweta	Hi ku chava ku ba huwa enkosini u lo khameta kunene makwavo wa yena.
Khomphasi	Riviti	2	Xikombatimheho	Khomphasi ya mina yi komba matlhelo ya mune ya misava: vuxa, vupeladyambu, n'walungu na dzonga
Khancu	Riviti	2	Xiambalo xo leha kufika emilengeni.	Khancu lowo basa wu ambariwa hi vabixopo.

Khandhlele	Riviti	2	Muxaka wo karhi lowu tirhisiwaka ku voninga hi wona.	Muti wa makhelwana wu hisiwile hi khandhlele leri a ri lumekiwile.
Khensa	Riendli	1	Ku tlangela endzhaku ko va u kombiwile malwandla kumbe ku endleriwa swa kahle.	Ndza khensa ku xaviriwa rhoko yo saseka hi ndlela leyi.
Kwetlembetana	Riendli		Ku kokelana hi mhaka yo karhi.	Vana va tatana va kwetlembetana hi rifa ra mufi.
Khidzimbela	Riviti	2	Lloko dyambu ri mbhonyiwile hi mapapa.	Ku khidzimbela ka namuntlha ku tikomba ku ta va ni mpfula ya xihangu.
Kholwa	Riviti	2	Munhu loyi a sukeke ekaya a ya tirhela ekule kutani a nga ha vuyi	Magezi i kholwa ra Joni hi mpfhuka a famba hi lembe ra makwangala.
Khonsisitori	Riviti	3	Huvo ya valanguteri leyi rhangelaka kereke.	Khosisitori yi ta khoma nhlengeletano vhiki leri taka.
Khoroxitumbe	Riviti	3	Xikungu lexikulu xa le xihundleni	Khoroxitumbe xa matsalwana wa bangi liya a ku ri ku tekela vanhu timali ta vona
Khugula	Riendli	2	Ku tlumba	u sukile hi ku tsutsuma a khugula ribye a wela ehansi
Khumbeka	Riendli	1	Ku va na xiave eka mhaka yo karhi.	Loko ndzi twa leswaku n'wana wa n'wina u feyirile ndzi khumbeke swinene lero ndzi lavile ku pfuna.
Khwakhwayisa	Riendli	2	Ku koka xanchumu hi ku tirhisa matimba.	Ndzi ta khwakhwayisa nhwana wa mina hi Khisimusi.
Khwanyala	Riendli	2	Ku va xirho xo karhi xa miri wa wena xi kokotsana xi nga ha tirhi leswi a xi fanele ku tirhisa xiswona.	Mufundhisi u khongelela vavabyi vo khwanyala swirho.

Nkhwatihata	Riendli	2	Ku endla ntila wo karhi ehansi ka marito ku ng ava ku ri ndlela yo tikisa mhaka kumbe ku endlela leswaku yi lemukiwa.	Yisa marito lama khwatihatiweke eka vun'we.
Khwatsi	Riengeteri	1	Ku endla nchumu hi vurhon'wana.	Nsati wa buti u endla swilo swa yena khwatsi na ku saseka.
Khwaxakhwaxa	Riviti	2	Ku lavalava swilo leswi u nga vaka u ri ni switsongo eka mpimo lowu lavekaka.	Ndzi ta khwaxakhwaxa swimalana ndzi hakela xikweleti xa xikolo.
Khwekela	Riendli	2	Ku hakeka	Nyama ya humu ya khwekela eka hina va meno yo hangalaka.
Khwela	Riendli	2	Muxaka wun'wana wa noti	U bile khwela ku vitana vanghana va yena laha a ri kona.
Khwezu	Riviti	2	Nyeleti ya mixo	A ku ri xinyami kambe Khwezu hi yona yi nga ndzi komba leswaku i namixo
Khwiri	Riviti	2	Xirho xo karhi xa munhu	Khwiri ra mina ri kukumukile hikwalaho ka vuvabyi
Kokolide	Riviti	3	Munhu wo leha swinene a tlhela a lala.	Muehelketeleriwa wa kona i kokolide ra hala ka Mtititi.
-Kuloby	Risivi	2	Nsinya wa vun'wini eka munhu wa vumbirhi.	A ri mutirhikuloby wa yena.
-Kuloni	Risivi	2	Nsinya wa vun'wini eka munhu wa vunharhu	I va mutirhikoloni kusukela hi nkarhi wa xihlawuhlawu.
-Kulorhi	Rivisi	2	Nsinya wa vun'wini eka munhu wo sungula	Vatirhikulorhi hi vona va nga eku cineni hi nenge wun'we.
Kwamula	Riendli	1	Ku susiwa ka swo karhi.	U lo kwamula maletere lawa a ya damarhetiwile emovheni wa yena .
Nkwangulatilo	Riviti	2	Ntila wo goveka wa mihlovohlovo lowu humaka loko dyambu ri hatima ka ha ku na mpfula.	Ndzi vonile hi nkwangulatilo hi le vuxeni leswaku mpfula se yi yimile.

Kwempfa	Riendli	2	Ku susa makamba	Ndzi komberile Mzamani leswaku a kwempfa ntambhu ya gezi leswaku hi ta khomanisa.
Kwencekwence	Riencisi	2	Huwa leyi twalaka loko ku banana tinsimbi.	Ndzi twa kwencekwence exikhwameni xa wena.
Kwetsima	Riendli	2	Ku vangama ka nchumu wo karhi	Mufundhisi u ngheniwile hi moya lowo khetsima.
Kweyela	Riendli	2	Ku lunghisa	Magezi hi yena a nga kweyela rivanti leri.
Nkwikwirimba	Riviti	3	nkanu	A ri na nkwikwirimba hambu va karhi va n'wi tshinya kambe a nga twi.
Lahaya	Riengeteri	1	Ndhawu ya le kulenyana	U lo n'wi komba a yimile ekule a ku lahaya hi kona ku nga lahliwa kokwana Bekeni.
Lahleka	Riendli	1	Ku ka u nga ha tivi lomu u yaka kona	Loko a fika a emahambeneni ya tindlela u lo teka ndlela ya ximatsi ematshan'wini ya xinene ku va lahleka ka yena.
Lakahla	Riviti	2	Ku etlela wonge u file	Va n'wi bile va n'wi siya a lo lakahla!
Lakatsa	Riendli	1	Ku nantswa	U lakatsa isiyikhirimu leyi a xaveriwile hi kokwana wa yena
Landzelaka	Riengeteri	1	Leswi taka hi le ndhaku	Leswi landzelaka swi ta vonana na yena nhloko ya xikolo
Landzula	Riendli	2	Ku kaneta	Magezi a landzula nsati wa yena tanihi leswi a ambarile mpahla yo thyaka.
Langha	Riendli	2	Ku hlawula	U lo langha homu ya havi yo nona exikarhi ka tintswela.
Lembexidzana	Riviti	2	Endzhaku ka dzana ra malembe	Nan'waka hi tlangela lembexidzana ra vutomi bya Mandela.
Lembexikhume	Riviti	2	Endzhaku ka malembe ya khume	Eka mina sweswi i lembexikhume xo tlangela vukati bya mina

Lembeximali	Riviti	2	Nkarhi wo karhi wa leswi mali ya mfumo yi pimisiwaka xiswona	Eka lembeximali leri hi ta xava mimovha mimbirhi.
Lerha	Riendli	2	Ku thambha / xitepisi	A lerha hi masiku loko a vona nsati wa yena a nga phuphuruki.
Londla	Riendli	2	Ku nyuma ka munhu	Loko a vona makoti wa yena a tilondla onge a hi yena luya wa miharihari.
Londzota	Riendli	2	Ku tirhisa swilo leswi voniwaka swi nga ha ri ni nkoka	Ndzi ta londzota ximovhana xa tatana lexi cukumetiweke
Lukurha	Riendli	3	Ku hisisa ku tlula mpimo	U rivatiwile hi makariti a tshika poto ra vuswa ri lukurha.
Lumbalumba	Riviti	2	Ku kayakaya hikwalaho ka mhaka yo karhi yo tika.	Hi ta lumbalumba ni tin'anga hi kala hi kuma vutshunguri.
Lumbeta	Riendli	1	Ku hembela	Va n'wi lumbeta leswaku hi yena a nga yiva buku ya mudyondzisi.
Lundzuu	Riencisi	2	Ku languta u nga copeti	Loko a vona leswaku u kumiwile u lo lundzuu, mahlo a nga tivi lexi a fanele a xi endla.
Lunghelo	Riviti	2	Ku va ni mfanelo eka swilo swo karhi.	Ndzi ni lunghelo ro ala loko ndzi nga swi twisisa swikoxo swa wena.
Lunghisa	Riendli	2	Ku lulamisa	A tirha ku lunghiza swihoxo eka mapapila ya mfumo ya nga se rhumeriwa eka vanhu.
Lutlisa	Riendli	2	Ku huhurisa	A lutlisa varisi va tihomu a vula leswaku u ti vonile enambyeni wa Ritavi kambe ti ri enambyeni wa Rivhubye.
Lwandle	Riviti	2	Ndhawu yikulu yi nga phutseriwa hi mati yo dzunga	Lwandle i ndlela ya vatluti.
Lwangu	Riviti	2	Xiqhoko xa yindlu	Lwangu ra yindlu ya tatana ri hawuriwile hi xidzedze ri hahluka

Lwisa	Riendli	1	Ku vangela van'wana nyimpi	Hi yena loyi a lwisa vamakwavo a tlhela a tiendla lonene.
Maandzelo	Riviti	2	Ku tala ka swilo.	Maendzelo ya mati ya mpfula leyi a yi nghenile endlwini a ya chavisa
Mabawuti	Riviti	2	Swo boha tinsimbhi, sw.sw.	Ku tlurhuke mabawuti kutani vhlwa ri hlomuka.
Mabaxa	Riviti	3	Hi loyi a pfumalaka swo tihanyisa; xisiwana	A va tshamela ro n'wi khovelela hi mavito yo kombisa vusiwana va ku i mabaxa a nga na nchumu.
Mabebe	Riviti	3	Swiambalo swo endliwa hi madzovo	U kurile hi mabebe tanihleswi tatana wa yena a va nga ri na mhaka ya yena.
Mambvhele	Riviti	3	Mavoya lawa ya kumekaka emavokweni kumbe emilengeni ya munhu.	Phorisa ra Mulungu leri nga n'wi khoma a ri tele hi mabvele.
Mabyanyi	Riviti	2	Swimilana leswi fulelaka tindlu, na ku dyiwa hi swiharhi na swifuwo.	Mabyanyi yo fulela yindlu lembe leri ya tele enhoveni.
Machonisi	Riviti	2	Mulombisi wa mali	U teriwile hi miehleketo yo ya eka machonisi ku hakela swikweleti swa yena.
Madyatshamile	Riviti	3	Munhu wo loloha ku tirha	A nga lavi ku tirha, i madyatshamile u tiyerile ndzhaka ya van'wana.
Madyelo	Riviti	2	Ndhawu laha swifuwo/swiharhi swi dyelaka kona	Ndzi yi khayimela tihmu lah ku nga na madyelo ya rihlaza.
Madzingandleve	Riviti	3	Munhu wo ka a nga twi	Ndzi fanele ku tirhisa swikoweto hikuva munhu loyi i madzingandleve.
Mafidzula	Riviti	2	Ku karhala loku munhu a ku twaka endzhaku ka ntirho wukulu.	Miri wa mina hinkwawo wa foma hi mafidzula ya ku hela ka vhiki.
Mafundha	Riviti	3	Ku hanana	U na mafundha eka lava pfumalaka naswona u nyikerile hi swakudya.

Magegetsu	Riviti	1	Swipetlu swa leswi kumekaka eka nsinyeni kumbe emirini wa ngwenya na nhlampfi.	Magegetsu ya nsinya lowu ya kombisa leswaku i khale wu ri kona.
Mahahlwa	Riviti	2	Vana lava tswariweke hi siku rin'we hi wansati un'we.	Ndzi hlanganile na vana va mahahlwa va ambarile swiambalo swo fana.
Mahandze	Riviti	2	Laha ku hlanganaka tindlela	Hi hambanile loko hi fika laha ku nga na mahandze ya tindlela.
Mahlwehlwe	Riviti	2	Mitwa ya swiphapharhala leyi nga na matino mambirhi yo tontswa.	Byela vana va nga tlangeli laha ku nga na mahlwehlwe va nga ambalangi tintanghu.
Mahungundlela	Riviti	2	Timhaka leti twiwaka hi vanhu kambe ku nga ri na vuxokoxoko byo enela hi ntiyiso wa tona.	Ndzi twile mahungundlela ya leswaku kokwana Murimisi u hundzile emisaveni.
Makanelwa	Riviti	2	Swiboho leswi fikeleriweke enhlengeletan'weni.	Hi ta landzelela hinkwaswo leswi nga eka makanelwa ya vhiki leri nga hundza.
Makatindleve	Riviti	2	Munhu wo ka a nga yingiseli loko a tshinyiwa	Ndzi ringetile ku n'wi hlamusela kambe i makatindleve a nga cinci mahanyelo yakwe.
Makwakwa	Riviti	2	I muxaka wo karhi wa mihandzu ya nhova	Ku va makwakwa ya devurile a swi vuli leswaku ya le kusuhi ni ku wa.
Malahliwelo	Riviti	3	Ndlela leyi ku lahliwaka vafi hi yona	Malahliwelo ya hosi ya ka hina a ya ri ya xiyimo xa le henhla.
Malwandla	Riviti	3	Ku va ni vuswikoti byo khoma swilo hindlela leyinene.	Khensani a hi malwandla ya yena u hi hlaysile vhiki hinkwaro.
Mampfimpfi	Riviti	2	Malakatsi lama nga ha tirhiki nchumu.	Tolo ndzi cukumetile mampfimpfi enhoveni .
Man'an'a	Riviti	2	Munhu wo kaneta ngopfu swilo hambani a ri hava vumbhoni.	Wena u karhata hi man'an'a eka timhaka leti nga erivaleni.

Man'ombe	Riviti	3	Vito ra ntshava leyi kumekaka eGiyani	Ntshava ya Man'ombe yi sasekile naswona yi kurile swinene.
Man'ombe	Riviti	3	I ntshava leyi kumekaka eGiyani ekusuhi na khale ka kholichi ya Giyani.	Ku ni tinyoka ta vukari eMan'ombe.
Mandlakulova	Riviti	3	Ku lahlekeriwa hi swilo swa nkoka leswi munhu a swi tirheleke ku vava.	Leswi i mandlakulova, ndzi lahlekeriwile hi xuma hinkwaxo.
Mangava	Riviti	3	Ku xaniseka	Mangava ya misava ya tlanga hi yena a nga tivi na la a nga ta tsutsumela kona.
Manghanghamela	Riviti	3	Ku vulavula hindlela yo tsematsema marito loku munhu a tswariweke na kona hikwalaho ko khameka.	Munhu wa manghanghamela wa kariha swinene loko a hlekiwa.
Manghovo	Riviti	2	Xihadyana xitsongo xa ncila wo leha.	Ndzi tlhelela ekaya hikuva manghovo xi tsemakanyile endleleni ya mina.
Mangwa	Riviti	2	Muxaka wun'wana wa swiharhi; xi ni muhlovo wo basa ni wa ntima.	Mavala ma mangwa i mavala man'we.
Manyala	Riviti	2	Swilo swo biha leswi munhu a swi endlaka.	Maphorisa ya humeserile manyala yakwe hinkwawo erivaleni.
Manyunyu	Riviti	2	Ku tonga kumbe ku titekela ehenhla hi ku nyefula van'wana.	Manyunyu ya nhwana loyi a ya hambananga ni ya xitsotso.
Mapfandzeni	Riviti	2	Misisi yo basa leyi humaka enhlokweni yi nga si basa ku fika ka timpfi.	Gezani u humile mapfandzeni a ri ni malembe ya khume.
Maphephahungu	Riviti	2	Swihangalasangahungu leswi vaka swi tsariwile ehansi ku va swi hlayiwa.	Ndzi vonile ta rifu rakwe eka maphephahungu ya tolo.
Maqhingha	Riviti	2	Tindlela to karhi leti tirhisiwaka ku fikelela swilo swo karhi.	Ndzi ta ringeta maqhingha yo ku nghenisa entirhweni.
Marhandzachelele	Riviti	3	Ku tinghenisa eka swilo leswi nga ekule na wena naswona swi nga ku lavi.	Ndzi dlayisiwile hi ku va marhandzachelele ndzi tikuma ndzi biwile.

Marhengwe	Riviti	2	I xiyimo xo va milenge yi petsekile leswi hi xitalo munhu wa kona a vaka a tswariwile na swona.	Mufana loyi u na marhengwe.
Matonori	Riviti	2	Ku hefemula ko karhi loku vaka ku ri ehenhla loko munhu a etlele	A ndzi etlelanga kahle matolo hikwalaho ka matonoro ya kokwana.
Matshalatshala	Riendli	3	Tindlela to tala ti ringeta ku fikelela xitshunxo xa mhaka yo karhi.	Ndzi ta ringeta matshatshala yo kuma mali ya n'wana ya xikolo.
Mbalambadza	Riendli	3	Ku endla swilo swi nga hetiseki hi mukhuva lowu lavekaka.	Ndzi mbalambadza movha lowu leswaku wu ta langutekanyana evanhwini.
Mbambela	Riendli	1	Ku lavalava swo karhi exinyan'wini hi ku fambafambisa mavoko.	Ndzi mbambela kokwana mencisi etafuleni hikuva wu tala ku vekiwa kona.
Mbangu	Riviti	2	Swa ntumbuluko	Mbangu lowu a wu nga ri kahle eka rihanyu ra vona
Mbengwa	Riviti	3	Muvengiwa	Luya ko va mbengwa u tshamela ro dyisiwa mbitsi.
Mbeva	Riviti	2	Muxaka wun'wana wa makondlo	Mbeva yi dyile mavele le nsin'wini.
Mbhawula	Riviti	2	Ndzilo lowu tshiveriwaka ethinini hi ku tirhisa malahla.	Loko ku ri xixika va tshivela mbhawula va tlhela va wu tirhisa ku sweka.
Mbhebo	Riviti	2	Muxaka wa mavelekelo lawa yo ka ya nga ri kahle.	Mhani wa mina mbhebo wu tsandzile hikuva vana va yena i swigevenga hinkwavo.
Mbheveve	Riviti	2	Munhu wo ka a nga swi koti ku vulavula hikwalaho ka swivangelo swa ntumbuluko.	Loko ndzi vulavula ni mbheveve ndzi tirhisa swikoweto.
Mbhuri	Riviti	2	Wanuna wo saseka	Ku vuriwa leswaku a ku ri mbhuri vavasati a va n'wi lwela
Mbhuri	Riviti		Wansati wo saseka a tlhela a yimeka kahle2	Nhwana loyi i mbhuri naswona ndzi lava ku n'wi lovola.

Mbirhi	Ribumabumeri		Nhlayo	Va n'wi tekerile nsati kambirhi a nga vuli nchumu.
Mbitanelo	Riviti	2	Ku vula marito vadyondzi va ma tsala	Mudyondzisi wa hina u endla mbitanelo ku vona loko hi swi kota ku twarisa marito.
Mbulavulo	Riviti	2	Marito lama vekiwaka hi xivulavuri eka tinhlengeletano	Mbulavulo exikarhi ka holobye na meyara wa hina wu tswarile mihandzu.
Mbumburheka	Riviti	2	I ku wa ka michumu yo karhi hi xiyimo xa le henhla	Vanhu va mbumburhuka ngopfu hi nkarhi wa kholera.
Mbvhacha	Riviti	3	Mavele lawa ya katingiweke leswaku ya ta dyiwa	Hi ta katinga mbvhacha hi hungasa hi yona loko va ha sweka vuswa.
Mbyana	Riviti	1	I xifuwo lexi tirhaka ku hlota swiharhi na ku rindza muti.	Mbyana ya ka n'wina ya luma swinene.
Mbyinya	Riencisi	2	Ku va munhu a nga ambalanga nchumu	Magezi u lo sala a lo mbyinya, swiambalo va tekile vafana.
Mfukuzana	Riviti	3	Vuvabyi bya xilondza lexi nga horiki	Va n'wi susile exikarhi ka ntshungu hi ku chava ku a nga tluleta van'wana mfukuzana
Mhangela	Riviti	2	I muxaka wo karhi wa swinyenyana	Movha wa mina wu phatekile ngopfu hikuva ndzi chayisile mhangela.
Mheho	Riviti	3	Tlhelo ro karhi ra misava	Tlhelo leri ra mheho ri visingarile ngopfu
Mhelembe	Riviti	2	I muxaka wo karhi wa swiharhi	Ndzi lo na tsundzuka mhelembe ndzo vtheta ndzi khandziya ehenhla ka murhi.
Mhlwengwe	Riviti	2	Munhu wa xivongo xa ka Cawuke	Ndzi ta vhakachela Mhlwengwe loko ndzi kuma nkarhi.
Mijamujamu	Riviti	2	Ku vulavula swilo swo ka swi nga twisiseki	Tshika ku vulavula mijamujamu hi lava ku tirha.
Mikutlunywa	Riviti	3	Ntshovelo wa ntirho lowu munhu a wu tirheke	Xipano xa le mugangeni wa ka hina xi rhangile hi mikutlunya yinharhu
Mikwavutlu	Riviti	2	Nchumu wo ondza swinene hikokwalaho ka vuvabyi byo karhi	Mbyana ya mina yo va mikwavutlu hi mphfuka yi lumiwa hi nyoka

Mikwavutlu	Riviti	3	Xiharhi xo ondza swinene.	Hikwalaho ka nkhwankhwa lowu tinyikeke matimba, tihomu ta ka hina ku lo sala mikwavutlu ntsena.
Mimbhaha	Riviti	2	Tihuku ta xisati	Hahani u ndzi nyikile mimbhaha yimbirhi leswaku ndzi ya fuya.
Mindzhuti	Riviti	2	Ndhawu yo titimela ehansi ka mirhi	Vayeni hinkwavo va ta fanela ku ya tshama ehansi ka mindzhuti ya nkuhlu.
Mpfanganiso	Riviti	2	Ku hlanganisa swilo swo karhi swo fana kumbe swo hambana	Hi ni mpfanganiso wa miehleketo yimbirhi ku va hi teka xiboho.
Mpfapfarhuto	Riviti	2	Miehleketo yo ka yi nga vupfangi leyi munhu a yi ringanyetaka	U fanela u sungula u pfapfarhuta ntirho wa wena u nga si tsala.
pfhumpfha	Riendli	3	Xiyimo xo kombisa ku hlundzuka swinene leswi talaka ku endliwa hi swifuwo	Homu leyi divuriweke yi tsema ntambhu ya mpfumpfa yi lava ku dlaya vanhu.
Mpficij!	Riencisi	3	Ku tala ka vanhu hi xiyimo xa le henhla	Hi siku ra nkhuvu wa mina a ku lo mpfici, hi vanhu.
Mpfilumpfilu	Riviti	3	I hasahasa leyi vangiwaka hi ku hlundzuka ka vanhu	Swichudeni swi sungurile ku vanga mpfilumpfilu eyunivhesiti.
Mpfumawulo	Riviti	2	Huwa leyi vangiwaka hi nchumu wo karhi	Ndzi twa mpfumawulo wa xihahampfhukaphatsa.
Mpfundla	Riviti	2	I muxaka wo karhi wa swiharhi leswitsongo	Mpfundla lowu wu khomiwile hi timbyana tolo.
Mpfuvu	Riviti	2	Xiharhi lexi kumekaka endzeni ka mati.	Mpfuvu yi humile enambyeni yi ya dya mavele ya n'wamapurasi.

Mphasamhala	Riviti	3	Murhi lowu nga ni mitwa yo fana ni swiove.	Ndhawu ya ka Xikundu yi talele hi mirhi ya mphasamhala.
Mphesamphesa	Riviti	2	Nkitsikitsi	A kuri mphesamphesa hi vanhu lava a tile ku ta vona ku pfula ka vhengele lerintshwa.
Muahluri	Riviti	2	Munhu loyi a ahlulaka timhaka to karhi	Tatana Kanganyisa hi yena muahluri lontshwa etihofisini ta ka majisitarata wa Saselamani.
Muakatiko	Riviti	2	Munhu loyi a nga velekiwa eka tiko rero.	Ndzi muakatiko wa tiko ra ka Khamanyani.
Mudyandzhaka	Riviti	2	Munhu loyi a salaka a lawula rifa leri siyiweke hi mufi.	Leswi Khazamula a nga velekiwa a ri yexe hi yena mudyandzhaka wa rifuwo ra vatswari va yena.
Muhlantswi	Riviti	2	Munhu loyi a tirhaka ntirho wo basisa swiambalo.	Ndzi ta nyika muhlantswi wa mina hembhe yo thyaka leswaku a yi hlntswaa.
Mukambatinkota	Riviti	3	Muhlahlubi wa tibuku ta mali ya mfumo kumbe bindzu	Masipala wa Collins Chabane wa ha ku thola Tatana Xikolokolo tanihi mukambatinkota.
Mukhalabya	Riviti	2	Wanuna loyi a dyuhaleke	Ku kula a swi hlwerl Mahlambaxingabasi se i mukhalabye.
Mukhinyavezo	Riviti	3	Ncino wo fambafambisa xisuti munhu a yimile ndhawu yin'we	Ncino wa mukhinyavedzo wu tinyikile matimba etikweni ra hina hikuva vhiki na vhiki vanhu va hlangana va hlalela vacini va phikizana hi wona.
Mukhuhlwana	Riviti	2	Vuvabyi lebyi khomaka vanhu hi nkarhi vuxika lebyi endlaka leswaku va khohlola no huma marhimila.	Rivalani a nge swi koti ku hi ku endzela hikuva u khomiwile hi mukhuhlwana.

Mukon'wana	Riviti	2	Jaha kumbe wanuna loyi a nga teka nhwana wa muti wo karhi.	Ku va mukon'wana swa dyisa hikuva va ku khoma ku fana na tandza.
Mulunguntima	Riviti	2	I munhu loyi a tikhomaka wonge i mulungu.	Yhaa, misava ya tivonisa Magezi u tihundzule mulunguntima.
Muntshwa	Riviti	2	Munhu lontsongo wa le hansi ka malembe ya makumenharhuntlhanu.	Muntshwa un'wana na un'wana hi 16 Khotavuxika u fanele ku ya tlangela siku leri.
Muntshwa	Riviti	2	I n'wana wa xinuna kumbe wa xisati loyi a nga eka xiyimo xo ringanela ku sungula vukati.	Muntshwa u endla swilo hi mahika.
Ndzalama	Riviti	3	Ribye ra nkoka swinene leri tivekaka tanihi leri mitisiwaka loyi a vekiwaka vuhosi ku ya hi ndhavuko wa Vatsonga kumbe nsuku lowu endlaka mali.	Endzhaku ka loko va vekile hosi, hosi yi lerisiwile ku mita ndzalama.
Ndzingo	Riviti	2	Xiyimo xa ku ringiwa hi timhaka kumbe swendlo swo karhi.	Ndzi ni ndzingo wo rhandza ku dya swilo swa mafurha hambileswi dokodela a nga ndzi tshikisa swona.
Ngengemisa	Riendli	2	Ku rhwala nchumu lowu tikaka swinene lowu nga khomekiki hi ku olova.	Ndzi kumile kokwana va ri karhi va ngengemisa ntshuri va ringeta ku ri rhwala enhlokweni.
Nghunavalayi	Riviti	3	Munhu loyi a tsandzeke ku layiwa evuton'wini hambiloko ku tirhisiwile matshalatshala hinkwawo.	Gezani o va nghunavalayi a nga yingisi loko va n'wi komba ndlela.
Ngoma	Riviti	2	Xikolo xa ndhavuko wa Vantima laha van'hwanyana kumbe majaha va yaka ku ya dyondzisiwa milawu ya ndhavuko wa rixaka ra vona, tanihi vukhomba kumbe matlala/nsungi.	Majaha hi xixika a va tshami emakaya loko va hleketa ngoma va kongoma kwale nhoveni eka matlala.

Ngulumelo	Riviti	2	Mpfumawulo wo karhi lowu fikaka etindleveni ta munhu kusuka eka mpfhuka wa le kule endzhaku ka loko wona ha woxe se wu humelerile khale.	Loko va ri enhoveni a va twa ngulumelo endzeni ka mogoji tanihileswi a ku ri na vanhu lava a va ri eku celeni ka mugodi.
Nhenha	Riviti	2	Munhu wa matimba eku humeleriseni ka timhaka to karhi, tanihi nyimpi, vulwelantshunxeko kumbe ku endla leswaku swilo swi famba etikweni.	Matirhelo ya yena yo hlamarisa ya endlile leswaku a voniwa nhenha eka tiko ra Afrika-Dzonga
Nhlangano	Riviti	1	Ku vumbana tanihi vanhu, mi tlhela mi ti vumbela vumbiwa kumbe milawu leyi nga ta mi fambisa.	Nhlangano wa n'wina wu tiyile tanihileswi mi xiximaka miehleketo ya munhu un'wan na un'wana.
Nhlomi	Riviti	2	Wansati loyi a ha ku fikaka emutini wa laha nuna wakwe a tshamaka kona.	Emutini wa ka Chauke ku na nhlomi ya Gezani.
Nhluvuko	Riviti	2	Ntirho kumbe migingiriko leyi kongomisiweke eku antswiseni ka xiyimo xa ndhawu yo karhi hi tlhelo ra vukorhokeri bya vaaki.	Vaakatiko va le matikoxikaya va pfumala nhluvuko tanihileswi varhangeri va rhangisaka mali
Nkalavutivi	Riviti	2	Mpfumaleko wa vutivi.	A swi tikomba loko a ri karhi a nyika mbulavulo leswaku o va nkalavutivi.
Nkambana	Riviti	1	Xibye lexi vumbiweke hi vumba hi xikongomelo xo phamela xixevo.	Nkambana lowu khomiweke hi malume wu vumbiwile hi Sasavona vhiki leri hundzeke.
Nkandzinganelo	Riviti	3	Ku ka vanhu va nga khomiwi ku fana.	Eka xikolo lexi ku na nkndzinganelo, hikuva vaxisati a va pfumeleriwi ku ambala tiburuku.
Nkanyamba	Riviti	3	Munhu wa matimba loyi a nga ni xivumbeko lexikulu.	A va chava ku tshova emutini wa yena tanihileswi a ri nkanyamba.

Nkhaqato	Riviti	3	Ku tirhisa malongoloxelo ya timhaka hi ndlela leyi amukelekaka na hi mfanelo.	Xivulavuri lexi yimeke emahlweni xi hundzisa timhaka hi nkhaqako.
Nkhetekanyo	Riviti	3	Ku ava swilo ku ya hi vuxaka bya swona.	Nkhetekanyo lowu wa swinkuzana wu xaviseriwa bucara ya ka Makhoma.
Nkongomelo	Riviti	2	Mongo wa mhaka / dyondzo ya mhaka/mhakakulu.	Nkongomelo wa yena a wu ri wa leswaku vanhu hinkwavo va kuma ku rhula.
Nkongomo	Riviti	1	Leswi munhu a kongomeke ku swi endla, leswi a langutaneke na swona ntsena.	Mangalani u hanya a ri na nkongomo evuton'wini bya yena.
Nkulungwana	Riviti	2	Mpfumawulo lowu endliwaka hi ku songasonga ririmi u ri karhi u humesa ni rito.	Endzhaku ka loko a nyikile mbulavulo wo xonga kokwana u bile nkulungwana.
Ntlunya	Riviti	2	Munhu wo ka a nga tlharihanga.	U dyile mali ya mugayo ko va ntlunya wa mahetelelo.
Ntsandzavahlayi	Riviti	3	Swilo swo tala swinene leswi nga kotikiki ku hlayeka.	Milandzu ya yena a ku ri ntsandzavahlayi.
Tshamelankambana	Riviti	3	Munhu loyi a nga tirhiki kambe a kumeka a ri ekaya ntsena ku rindzela ku phameriwa a dya, ngopfungopfu munhu wa xinuna.	Magezi u vuyile exilungwini a ta tshamelankambana hi ku tiva leswaku nsati wa yena wa tirha.
Ntshunxeko	Riviti	1	Xiyimo lexi munhu a nga ni matimba ya ku tihlawulela leswi a swi rhandzaka handle ka swipimelo leswi nga ni mafumelo lama tshikelelaka, kambe a swi endla ku ya hi milawu ya mafumelo yalawo.	EAfrika-Dzonga va kumile ntshunxeko kusuka eka mfumo wa xihlawuhlawu.
Ntshwavusiku	Riviti	3	Swilondza swa ndzilo leswi a tikumaka swi humile loko a pfuka.	A humile ntshwavusiku evokweni ra yena.

Tshwimberisano	Riviti	3	Ku kokelana ka vanhu vambirhi kumbe kutlula hi xikongomelo xo lava ku kuma nchumu wun'we.	Ntswimberisano wa majaha lawa wu kale wu lamuriwa hi phorisa ra muganga.
Ntungu	Riviti	2	Vuvabyi byo karhi lebyi taka erixakeni hindlela ya xihatla vanhu va nga swi langutelangi naswona byi ri ni matimba yo hlasela vutomi bya vona; kumbe ku humelela ka mhaka yo karhi leyi nga amukelekiki erixakeni hindlela leyi fanaka.	Ntungu lowu ku vuriwa leswaku wu dlayile tihuku to ringana ntlhanu.
Nthwaso	Riviti	2	Maendlelo ya ku va u thwasela vutivi byo karhi.	Nthwaso wa yena eka swa ririmi a wu ri wa xiyimo xa le henhla.
Ntwelavusiwana	Riviti	2	Xiyimo xa ku ehleketelela van'wana loko va twa ku vava kumbe loko va hlanganile ni swiphiqo swo karhi evuton'wini.	N'wamabindzu wa le tikweni ra ka hina u na ntwelavusiwana, wa swi kota ku nyikela eka lava pfumalaka.
Nurhu	Riviti	3	Ku rungulela timhaka to biha leti munhu a nga ti tiviki.	Malume hi vona va nga ndzi susa nurhu hi ta ku pona ka vona ku gevengiwa.
Nyakapfala	Riendli	2	Ku va vuswa bya tolo kumbe kuhundza byi kumeka byi ri ni mati lama rhetaka.	Loko a vuya entirhweni u kumile va nga se sweka u dyile vuswa byo nyakapfala laha a vula leswaku bya dzunga.
Nyamatana	Riviti	2	Byalwa byo phyama swinene.	Va sukile va famba va vula leswaku va lava byalwa bya swikotela byo nandziha ku nga ri nyamatana.
Nyamusoro	Riviti	2	N'anga ya xintu leyi tokoteke hi ku femba mavabyi.	Leswi a khumile va n'wi lerisile eka nyamusoro ku ya kuma vutshunguri.
Nyarhula	Riendli	2	Ku famba hi magoza lamakulu hindlela leyi kombisaka ku va u hanyile kahle emirini.	A swi nga tikombi leswaku hi yena loyi a vabya, loko a famba o nyarhula Kunene.

Nxangu	Riviti	1	Maendlelo yo karhi lama tihlawulekisaka.	Mudyodzisi wa hina a ri na nxangu ya yena loko swi ta eka madyondziselu.
Nyeka	Riendli		Ku tshwa u pfurha u n'oka.	Ku twa ndzilo chekasi leri a ri khomile ri lo nyeka.
Nyokovela	Riendli	1	Ku nghena exivandleni xo karhi hi ku manyukuta kunene hikwalaho ko va munhu a nga ringani hi xiyimo xakwe.	Swigevenga swi lo nyokovela leswaku swi nghena evhengeleni swi yiva swakudya.
Panulula	Riendli	1	Ku va xifuwo xi wisisiwa ku rima hi ku xi humesa ejokweni ra xipano.	Loko va hetile ku rima va lo panulula tihomu va nga se sungula ku rima nsimu yin'wana.
Pfempfa	Riendli	2	Ku humaka swihalaki swo karhi hi switsongotsongo tanihi ngati leyi humaka exilondzeni.	Phayiphi leyi yisaka mati ethangini yi pfempfa mati,
Mpfendzempfendze	Riviti	3	Ku hangalasela swibye kumbe nhundzu yo karhi hindlela leyi swi cincaka matshamelo ya swona ya ntolovelo swi ya eka lama nga amukelekiki.	Swigevenga swi siyile ndhawu ya yena yi ri mpfendzempfendze laha a swi nga olovi ku tiva ku lexi a xi tshamile kwihi.
Pfhalakaxa	Riencisi	3	Riencisi leri vulaka ku humelela endhawini yo karhi hi xihatla naswona swi nga languteriwangi.	U hi kumile hi sungurile nhlengeletano hi loko a ku pfhalakaxa, ku sele minete yin'we.
Phaba	Riendli	1	Ku famba hi ku hatlisa swinene.	Loko a huma emutini wa yena a kongoma exitichini xa maphorisa a phaba hindlela yo chavisa.
Palamende	Riviti	2	Yindlu ya van'watipolitiki laha va hlanganelaka kona ku ya kanerisana hi ta mavekelo ya milawu ya ku fuma tiko.	Palamende ya Afrika-Dzonga yi seketela leswaku munhu un'wana na un'wana u na timfanelo to vulavula ririmi leri a ri lavaka.
Phebelana	Riendli	2	Ku khuluka ka nyuku lowu badhliweke hi munhu wu hangalaka na miri wakwe.	A wu ta vona hi ku phebelana leswaku a ri ku tirhweni, tani hi leswi a wu khuluka na miri.

Phokolo	Riviti	1	Xilondza lexikulu lexi vangiweke hi ku tsemiwa hi nchumu wo karhi lowu karihaka swinene naswona lexi xa ha riki wuntshwa swinene.	Phokolo leri a ri kumile hikwalaho ko tsemiwa hi banga ri tekile nkarhi wo leha ku hola.
Pholisemi	Riviti	1	Rito leri nga na tinhlamuselo to tala, xik, "hosi" i munhu loyi a fumaka tiko kumba n'wana wa mativula emutini kumbe loyi a nga nkulu eka un'wana kumbe murhangeri.	Nyika swipanu swa ntlhanu swa marito lama kombaka pholisemi.
Phonyoka	Riendli	2	Ku balekela nchumu wo karhi hi xikongomelo xo tiponisa.	U lo phonyoka eka swigevenga leswi a swi lava ku n'wi dlaya.
Phyama	Riendli	2	Swakudya leswi nga riki ni nantswo wo karhi, hileswaku a swi dzungi naswona a swi nyanganyi.	Papawa leri ndzi nyikiweke hi kokwana a ri phyama.
Phyeleka	Riencisi	3	Riencisi leri vulaka ku yima endhawu yin'we handle ko tshukunyuka kumbe ku ba magoza yo karhi.	Leswi a nga yimisa xiswona u lo phyeleka, a nga tshukunyuki.
Phyembye	Riviti	3	Nhwana wo saseka swinene a tlhela a yimeka	Jaha rin'wana na rin'wana a ri tsakela nhwana wa ka Chauke tanihileswi a ri phyembye.
Rhumbyana	Riviti	2	Vutoya lebyikulu swinene.	Endzhaku ka ku biwa ka xibamu etlhelo ka movha wa yena swi endlile leswaku a khomiwa hi rhumbyana.
Rhumeriwa	Riendli	1	Ku va munhu wo karhi a rhumiwile ku ya endla un'wana swo biha kumbe ku n'wi dlaya hi tindlela ta vuloyi.	Ku rhumeriwa ka swigevenga ku dlaya n'wamabindzu swi kombiwile eka swihangalasangungu.
Vopfu	Riviti	1	Thyaka ro basa leri humaka endzeni ka xilondza.	Xilondza xa kokwana xi sungula ku huma vopfu.

Vukulukutswane	Riviti	3	Thyaka leri hlengeletanaka endzeni ka ndleve.	U fanele ku basisa tindleve ta wena hikuva vukulukutswana byi endla leswaku ti nwayisa.
Vukwele	Riviti	2	Mavondzo lama vaka kona exikarhi ka vavasati lava nga tekiwa hi nuna un'we.	Vasati va Magezi va na vukwele loko un'wana a kuma n'wana.
Vurhandzatiko	Riviti	3	Maendlelo yo rhandza tiko ra ka n'wina na leswi swi nga eka rona.	Vurhandzatiko bya phuresidente wa Afrika-Dzonga i bya xiyimo xa le henhla, a nga lavi ku vona vanhu va hlupheka.
Vurhonga	Riviti	1	Nkarhi wa siku nimpundzu loko dyambu ri nga si huma.	Tatana u pfukile hi vurhonga a kongoma ensin'wini ku ya rima
Vurimba	Riviti	2	Mafi ya nsinya lama swekiweke leswaku ma ta phasa swinyenyana.	Majaha ya ka hina ya vuyile na swinyenyana leswi va swi phaseke hi vurimba.
Vurivata	Riviti	1	Voya byo suka etimitswini ta nsinya wa ndhivata lebyi tirhisiwaka tanihi murhi wo endla leswaku munhu a rivala swo karhi.	Tsakani u na vurivata, u hatla ku rivala leswi a byeriwaka swona.
Wachuka	Riendli	1	Ku ondza ka munhu hi ku hatlisa hikwalaho ka mavabyi kumbe ku chava swo karhi ku fana na ku chava ku tshama ejele.	Endzhaku ka loko Magezi a hlongoriwile ekaya, a sungula ku wachuka ku komba leswaku ku na mhaka leyi n'wi karhataka.
X'endlahivomu	Riviti	2	Tihove to swekiwa hi mavele na timanga swo tsakama.	Kokwana u swekela vatukulu va yena x'endlahivomu.
Xambila	Riendli	1	Ku sungula ku ya eJoni.	Magezi u lo na sungula ku xambila exilungwini o xava movha
Xanatsi	Riviti	1	Vito ra nsinya wo karhi lowu khomaka matamani.	Loko ndzi fika ndzi kumile va ri karhi va tshivela rihunyi ra xanatsi.
Xangulela	Riviti	2	Ku vava ka nkolo loku hlengeletaka marhi enon'weni.	Swakudya leswi ndzi swi dyeke swi ndzi khomisa xangulela.
Xankhomi	Riviti	2	Vuswa byo endliwa hi mapa ya makhaha.	Loko hi huma rendzo a ndzi longile xankhomi na nyama ya huku.

Xichayo	Riviti	2	Ximhandzana xo koma lexi vatliweke leswaku xi ta tirhisiwa ku bambetela misava loko ku lava ku sindziwa hi vulongo.	Manana u komberile tatana leswaku a vatla xichayo leswaku a ta sindza rivala.
Xidajana	Riviti	2	Munhu wo fa loyi ku vuriwaka leswaku u pfuriwile hi xikongomelo xo ya tirhela vadlayi va yena.	Emutini lowu ku vuriwa leswaku ku na xidajana lexi va tirhelaka navusiku.
Xidyiso	Riviti	2	Vuvabyi lebyi vangiwaka hikwalaho ko dyisiwa nchumu wo karhi hi valoyi nivusiku loko munhu a etelele.	Mafemani u hlantisiwile xidyiso.
Xidziva	Riviti	1	Ndhawu enambyeni kumbe edan'wini laha mati ma nga enta ngopfu.	Loko a fika enambyeni u kile mati laha ku nga na xidziva.
Xidzotela	Riviti	2	Manga yo ka yi nga tiyelangi ngopfu.	N'wana u dyile manga ya xidzotela.
Xifambi	Riviti	2	Ndhawu leyi nga pfimba emirini hikwalaho ko hlengeletana ka vopfu.	Tatana namutlha a nga yangi etirhweni, u humile xifambi.
Xifasi	Riviti	2	Ntlangu wa majaha na vanhwana wo tlangiwa hi ku swathana nivusiku va ri karhi va yimbelela no cina.	Vana va ka hina loko ri pela dyambu va tihungata hi xifasi.
Xifula	Riviti	2	Xilondza xa ntima xo tshuka xi huma munhu naswona xi nga hatli xi horile.	Tatana u biwile hi xifula evokweni.
Xigatlu	Riviti	2	Nsinya wa mitwa yo petseka bya xinjovo.	Loko hi karhi hi tsema tihunyi, manana u hakiwile hi xigatlu xi n'wi handzulela mpahla.
Xigege	Riviti	1	Munhu wo koma no tiyela a tlhela a va na matimba.	Hambileswi malume a ri xigege kambe a ku ri mubi wa xibakele.
Xigugu	Riviti	1	Swakudya swo ka swi nga hatli swi borile swo endliwa hi mavele na timanga leswi katsiwaka swi tlhela swi kandziwa ku kondza swi hlangana swi va nchumu	Kokwana eka rendzodyondzo a a ndzi longisile xigugu.

			wun'we.	
Xihahati	Riviti	2	Mpama wo biwa u nga ehlekatangi nchumu wu buluka tanihi rihati.	Nhloko ya xikolo u tekile n'wana wa xikolo hi xihahati lexikulu emahlweni ka vatswari va yena
Xihahlu	Riviti	2	Yindlu leyi huku yi tshikelaka kona matandza.	Ndzi ta lungisa xihahlu leswaku mimbhaha ya mina yi ta kuma ko tshikelela kona.
Xihesi	Riviti	2	Xitsotswana xitsongo xo fana na xifufunhunu lexi kotaka ku boxetela timhandzi hi meno ya xona.	Xihesi xi dyile mbewu ya kokwana leyi a yi ri esakeni.
Xihlenge	Riviti	1	Xisaka laha tinyoxi ti hlengeletaka kona vulombe.	U fikile a hahlula xihlenge a nga swi lemuki leswaku a ku ri na tinyoxi endzeni.
Xihloni	Riviti	2	Xihadyana xo lava ku ringana na ximanga lexitsongo lexi nga na dzovo ra mitwa leri xi kotaka ku tiphutsela hi rona loko xi vona khombo.	Mafemani i xihloni, a nga swi lavi ku vulavula Xitsonga exikarhi ka vanhu va tinxaka timbe.
Xihlovo	Riviti	1	Goji ra xirhendzevutana laha ku hlengeletaneke mati.	Hambileswi a ku herile mati va swekile hi mati ya xihlovo.
Xihontlovila	Riviti	2	Wanuna lonkulu a thela a va na matimba.	Murisi wa tihomu u vula leswaku munhu loyi a n'wi hlongoriseke enhoveni a ri xihontlovila.
Xihuhuri	Riviti	1	Moya wa matimba wo famba na misava na matluka swi ri ehenhla.	Xihuhuri xi hahlurile yindlu ya kokwana.
Xikangalafula	Riviti	2	Khamba ra mongo leyi vandziweke; kumbe munhu wo ka a nga tivikani.	Xikangalafula xi tlhavile n'wana ehansi ka nkondzo.
Xikeyi	Riviti	2	Ximhandzana xo kovotliwa lexi nghenisiwaka ejokweni leswaku ku ta nghenisiwa xitiropo xo pana homu.	Homu yi nghenisiwa xikeyi leswaku yi ta kota ku rima.

Xikokovi	Riviti	2	Xihadyana lexi kokovaka hi khwiri loko xi famba; xi nga va xi ri na milenge ku fana na nkolombyani kumbe xi ri hava milenge ku fana na nyoka.	Murisi wa tihomu u chavile ku hlangana na xikokovi ekhwatini.
Xilogo	Riviti	1	Rixaka ra misava ya ntima yi tlhela yi va na vumba.	Mavele ya kokwana lawa ya rimiweke eka misava ya xilogo ya humile mitshetsho.
Xilungamunyu	Riviti	2	Njiya ya muhlovo wo fana na misava yo rhandza ngopfu ku tshama emaribyeni.	Eka tinjiya leyi vuyeke na manana emasin'wini a ku tele rixaka ra xilungamunyu.
Xilungwa	Riviti	2	Mbewu ya byasi byo karhi yo tlhava tanihi mutwa.	Manana u hada xilungwa leswaku a ta fulela yindlu.
Ximbhembhe	Riviti	3	Mpfula ya matimba leyi fambisanaka na moya.	Ximbhembhe xi onhile lwangu ra xikolo.
Ximbhundzhwa	Riviti	3	Mavele na timanga swo tsakama leswi siriweke ndhawu yin'we swi tlhela swi swekiwa ku kondza swi vumba gadi ro fana na xinkwa.	Entlangwini wo veka hosi a ku swekiwile na ximbhundzhwa.
Xinana	Riviti	1	Xihadyana xo fana na chela lexi nga na mafi xi tlhela xi va na khwiri rikulu.	Loko a tsemakaya patwu ku tlurile xinana.
Xincayincayi	Riviti	2	Rixaka ra muchongolo lowu nga tumbuluka eka Ncayincayi eMozambiki. Wu ciniwa hi vanhu va mune kumbe ku tlula ku ri karhi ku chayiwa swingomana/switumbana.	Hi siku ro veka hosi majahana ya le mugangeni wa ka hina a ya cina xincayincayi.
Xingawu	Riviti	2	Malebvu lama nga tshikiwa ma kula ngopfu.	Tatana u na malebvu ya xingawu, hambileswi entirhweni wa yena va nga laviki malebvu.
Xinghunghumana	Riviti	3	Nchumu wo ehleketeleriwa lowu	N'wana wa yena u lo na sungula ku rila va

			tirhisiwaka ku chavisa swihlangi.	n'wi byela leswaku va ta vitana xinghunghumana, u lo sungula ku miyela.
Xinghwimbi	Riviti	3	Swakudya swo swekiwa hi makwembe lamo ka ma nga si tiyela ma tlhela ma va ma nga vandliwangi makamba. Makwembe lawa ma tlhela ma kandzeriwa hi timanga.	Hi siku ro tlangela ndhavuko wa Vatsonga vamanana a va swekile xinghwimbi.
Xingomatanda	Riviti	2	N'anga ya xintu leyi nga swi kotaka ku thwasisa tin'wana tin'anga.	Vuvabyi lebyi a ri na byona byi kotiwile hi xingomatanda.
Xingwece	Riviti	2	Mali ya nsimbhi.	Mukhandziyi wa thekisi u vurile leswaku u hava swingwece u na mali ya maphepha ntseha.
Xinjhengwe	Riviti	3	Xihadyana xa nhova lexi lavaka ku ringana na mbyana xo kota na ku famba hi milenge mimbirhi.	Loko va karhi va hlota va kanganyiwile hi xinjhengwe, a va ku i mhunti.
Xinkambana	Riviti	1	Xibye xo xevela xo endliwa hi vumba.	Tatana u rhandza ku phameriwa swakudya swa yena hi xinkambana.
Xinhombhela	Riviti	3	(Vona xifasi)	Majaha na vanhwana va cina xinhombhela.
Xithongwana	Riviti	2	Ku titivala hi xitshuketa; ku etlela hi xitshuketa.	U lo na tsoniwa mali ya rndzeodyondzo, o namba a biwa hi xithongwana.
Xinungumafi	Riviti	3	Rixaka ra nsinya wa matluka yo basuluka na vana lava tirhisiwaka ku endla timbhovhu. Matluka ya wona ma tirhisiwa ku hlamba hi vakhandlivanhlonge loko va vuya hi le masirheni.	Kowana hi yena a nga tsemelela matluka ya xinungumafi a ya chela esambelweni.
Xioxanyama	Riviti	2	Malandza ya hosi lama tirhaka ku yi hlevela timhaka to karhi. Tindhuna ta hosi a ti weli eka swioxanyama.	Xioxanyama xa hosi xi hlongoriwile hi ku humesa swihundla swa le vuhosini.

Xipalapala	Riviti	r	Rhambu ra nhloko.	Munhu loyi a dlayiweke malembe lawa ya nga hundza a ko vonaka xipalapala leswaku a ku ri munhu.
Xipembele	Riviti	2	Nhongana ro hlanta mafi yo nuha.	Xipembele xi patsamile tatana emirini; mpahla ya yena yi sungula ku nuha.
Xiphaphana	Riviti	1	Xibye xo chela mati xo endliwa hi rhanga leri nga omisiwa.	Manana u cherile mati endzeni ka xiphaphana leswaku a ta nwa.
Xiphephenene	Riviti	2	Vuswa byo endliwa hi mavele yo tsakama.	Manana u khumudzela mavele, u lava ku sweka xiphephenene.
Xiphongo	Riviti	2	Mbuti ya xinuna.	Timbuti ta tatana ta xisati ti helerile, ku kayivela xiphongo xin'we.
Xipimbi	Riviti	1	Voko kumbe nenge leswi nga tsemeka hi le xikarhi.	Voko ra Magezi leri tsemiweke hi muchini etirhweni i xipimbi.
Xirhengele	Riviti	2	Masalelwa ya mbita kumbe khuwana ro fayeka.	Sasavona u fayile khuwana ra kokwana hi xihoxo ku salele swirhengele laha ri fayekeleke kona.
Xithopo	Riviti	1	Tshwinga ra tihunyi leti paketeriweke ndhawu yin'we ti ya ehenhla.	Tihunyi leti tsemiweke hi manana ti endle xithopo.
Xithuvi	Riviti	2	Masi ya xifuwo lexa ha ku tswalaka.	Madyambu yan'wana na yan'wana va pfalela rhole leswaku va ta senga homu va ta kuma masi yo sweka xithuvi.
Xitiringo	Riviti	2	Xichayachayani xo endliwa hi rihlanga ra nambu kumbe ra mfayi. Nkarhi wun'wana xa endliwa na hi pompo ya xikanyakanya leyi nga hlakala.	Magezi u chaya xitiringo a cina hi ndlela yo tsakisa.
Xitlhavelo	Riviti	2	Xifuwo lexi dlayiwaka hi xikongomelo xo phahla swikwembu.	Swi tsandzile leswaku va phahla tanihleswi a ku nga ri na xitlhavelo.

Xitlhavi	Riviti	2	Vuvabyi byo twa ku tlhaviwa hi ngati exifuvuni.	Loko a tshamile ehofisini u biwile hi xitlhavi enhlaneni.
Xitshungulo	Riviti	2	Tintambhu leti rhungiwaka ti bohiwa emirhini hi xikongomelo xo tibiyelela eka valoyi na valala kumbe hi xikongomelo xo kuma matimba yo endla swo karhi.	N'anga yi n'wi nyikile xitshungulo leswaku a ta kuma ntirho lowu navetisiweke.
Xitlati	Riviti	2	Yindlu yo chela swirimiwa leswi nga tshoveriwa.	Xitlati xa kokwana xi hahlukile hi nkarhi wa xirimu.
Xitundulume	Riviti	3	Munhu wo fuma ngopfu.	Tsatsawani a ku ri yena xitundulume xa wansati etikweni.
Xityatyana	Riviti	3	Tihove to endliwa hi mavele ya madebyana.	
Yingayinga	Riendli		Ku kayakaya u nga tivi leswaku u nga endla yini.	Loko a fika exilungwini u lo yingayinga hikuva a nga tivi munhu.
Yinkho	Riviti		Mbita leyikulu.	Ku tirhisiwile yinkho ku vandzekela byala.
Yintshwa	Riviti		Xihadyana xa timpapa lexi kumekaka exitshukeni, kambe loko mpfula ya ha ku xa swihadyana leswi swa kumeka lomu ku nga ni rivoni nimadyambu.	Loko hi tshamile hi vonile yintshwa yi ri karhi yi haha.
Yintshwamakhuru	Riviti	3	Xihadyana xa khwiri lerikulu ku lava ku hundza ni miri wa xona lexi kumekaka exitshukeni naswona hakanyingi xi tala ku kumeka xi tsondzele hi vusokoti tanihindlela yo tilwela.	Yintshwamakuru a yi lumi, kambe ku luma swijenjana leswi fambaka na tona.

Dzenengela	Riendli	1	Ku rhwala nchumu wo karhi tanihi khuwana ra mati kumbe thini ra mati kumbe tshwinga ra tihunyi u nga khomelelangi.	Manana u rhandza ku dzenengela loko hi hala tlhelo a beburile n'wana.
Qatha	Riviti /riendli	3	Hluvi ra nyama.	Tatana u pamburile qatha ra nyama a tsemelana na vanghana va yena
Rifetho	Riviti	1	Xinhongana lexi nga vatliwa kahle xi tlhela xi tlhomiwa tidarata leswaku xi ta tirhisiwa ku hakasa vuswa bya xifaki loko byi ri karhi byi swekiwa leswaku byi nga humi mabundzu.	Ku tshoveka ka rifetho swi endlile leswaku vuswa lebyi swekiweke hi sesi byi va na mabundzu.
Rimenyo	Riviti	1	Vusokoti byo tshwuka byintsongo lebyi tsakelaka ndhawu yo thamba.	Loko a nghena endlwini ya yena u kumile ku ri na rimenyo.
Thawuza	Riendli	1	Ku cina ka vavasati hi ku tlhekutatlhekuta xibelana.	Hi siku ra ku lovorwa ka hahani, kokwana a karhi a thawuza.
Tihanyi	Riviti	1	Ku khoma vanhukulobye hindlela ya mona.	Murhangeri wa mapurasi a khoma vatirhi va yena hi tihanyi.
Timbalelo	Riviti	1	Mikhavi leyi tirhisiwaka ku khomanisa timhandzi ta lwangu.	Tatana u yile enhoveni ku ya lava timbalelo leswaku a ta belela lwangu
Timpfi	Riviti	2	Misisi yo basa leyi kombaka vukhale bya munhu.	Misisi ya kokwana a yi sungula ku huma timpfi
Tintshutshu	Riviti	3	Mavele yo oma lama khumudzeriweke ma tlhela ma swakiwa.	Manana u vuyile na tintshutshu etikhombeni
Tinxiyi	Riviti		Misisi leyi milaka emakumu ka tinkohe ta mahlo.	Nhwanyana wa ka hina u tsemetile tinxiyi hindlela yo ti-sasekisa.
Tinyiri/Tinyiya	Riviti	1	Mihandzu ya nsinya wa nyiri.	Varisi va tihomu va hungasa hi ku dya tinyiri.

Tlalamba	Riendli	1	Ku famba hi ku tlulatlula hi ndlela yo komba ntsako.	Endzhaku ka loko a kumile mbuyelo wa ka Ttanga Khume a tlalamba bya rhole.
Tlhakisa	Riendli	2	Ku hlomisa nhwanyana handle ka mpfumelelo wa vatswari; kumbe ku teka munhu u ya n'wi tumbeta endhawini yo karhi leyi nga tivekiki.	Swigevenga leswi nga tlhakisa n'wakumi swi koxile gidi ra tirhandi.
Tlhotlhorha	Riendli	3	Ku humesiwa ka swihukwana endzeni ka matandza loko nkarhi wa swona wu fikile.	Huku leyi ndzi fuyisiweke hi kokwana yi sungurile ku tlhotlhorha.
Tshamelankambana	Riviti	3	Wanuna wo chavana na ku ya Joni eku tirheni.	Leswi nsati wakwe a kumeke ntirho, u tshikile ntirho a ta tshamelankambana.
Tshopi	Riviti	1	Swakudya leswi nga swekiwa hi makwembe lama vandleleriweke.	Kokwana u yile ensin'wini ku ya kha makwembe a ta endla tshopi.
Tshuri	Riviti	1	Ntsandza lowu vatliweke lowu tirhisiwaka ku kandzela eka wona mavele.	Loko ndzi vuya hi le xikolweni manana a va kandza timanga hi tshuri.
Mutsendzeleki	Riviti	1	Munhu loyi a nga tshamiki ndhawu yin'we.	Yingwe u hundzuka mutsendzeleki hikokwalaho ko pfumelela nsati a teka vufambisi bya ndyangu.
Mutswari	Riviti	1	I manana kumbe tatana eka munhu wo karhi	Mi nga voni ku basuluka, hi yena mutswari wa Phurofesa Tlatlambela.
N'ame	Riviti	3	Munhu wa vuciva kumbe rikaka	Leswi tatana a nga n'ame, yunivhesithi hi ta yi komba hi rintihlo.
N'anga	Riviti	3	Mutshunguri wa mavabyi.	Tatana Xihangule wa ha ku thwasa tanihi n'anga ya xintu.
N'wendzi	Riviti	3	Munhu loyi a vhakeke eka ndhawu yo karhi	Ndzi ta va n'wendzi wa n'wina hi siku ra Khisimusi.

N'hwari	Riviti	2	I xinyenyana lexi welaka eka ndyangu wa swicecerekungwe.	I muti wa kokwana Mahlambamagwari a ko handza n'hwari.
N'hwairimbirhi	Xivur:	2	Mitirho mimbirhi hi nkarhi wun'we.	N'hwairimbirhi yin'we yi tshwa nkanga.
N'hweti	Riviti	2	Masiku lama endliwaka hi nhlayo yo karhi ya mavhiki	N'hweti ya Sunguti hi yona n'hweti yo sungula ya lembe.
N'oka	Riendli	2	Ku cinca ka nchumu wo karhi wu va xihalaki.	Tiayisi leti u nga ti humesa eka xigwitsirisi ti ta n'oka loko u nga ti tirhisi.
N'unun'uta	Riendli	3	Ku vulavulela ehansi munhu a nga twiwi, ku ri ndlela yo kombisa ku ka u nga tsaki hi swo karhi.	Vulavulela ehenhla u tshika ku núnunúta.
N'wamilenge	Riviti	2	I munhu loyi a fambaka hi milenge.	Rimpewu ro kala ri hundza emisaveni ri ri n'wamilenge.
N'wana	Riviti	1	Munhu lontsongo wa malembe ya le hansi loyi a pfumalaka vutihlamuleri.	Nxalati i n'wana wa mina.
N'wanghala	Riviti	2	I munhu loyi a nga ni mavoya emirni wa yena.	Phulabyiholo o va n'wanghala hi yexe hikokwalaho ka ringhala leri a nga na rona emirini wa yena.
N'wangulano	Riviti	2	Mbhurisano wa vanhu vambirhi kumbe ku tlula.	Hi vile ni n'wangulano wa kahle swinene ehenhla ka mhaka ya ku yiviwa ka mavele ensin'wini ya mina.
N'wantenyana	Riviti	2	Vurhongo lebyinene lebyi naveleriwaka munhu.	I madyambu lamanene, a byi ve bya n'watenyana.
N'warikapanyana	Riviti	1	I xinyenyana xo yelana na rikhozi lexi tivekaka hi ku kapakapa exibakabakeni.	Wena loko ri xile u tiendla n'warikapanyana; a wu khomeki.

N'warikolwana	Riviti	1	Huku leyi pfumalaka tinsiva enhan'wini	Makhamba ya tiko leri ya yivile huku ya mina ya n'warikolwana.
N'watimpepe	Riviti	1	Mufambisi wa mitlangu yo fana na ntlangu wa bolo ya milenge	N'watimpepe wa ntlangu wa namuntlha u huma eN'wandzhekundzheku.
N'watseka	Riendli	1	Ku chela swihalaki swo karhi eka munhu kumbe nchumu wo karhi hi switsongotsongo kusuka etintihweni.	Ndzi kombela u ndzi n'watseka kunene mati ematshan'weni yo ndzi haxa kunene.
N'wavulolo	Riviti		Munhu wo loloha ngopfu wo tshamela ku dya kambe a nga tirhi nchumu.	Mudyandzhaka wa ndyangu wa ka hina i n'wavulolo hikuva u tsandzeka no songa loko ri xile.
		1		
N'wendzamhala	Riviti	1	N'hweti yo hetelela ya lembe.	Hi ta vonana hi N'wendzamhala loko ndzi vuyela ku ta dya khisimusi.
N'wexemu	Riviti	1	Lembe leri nga hundza	Hikwalaho ka vulolo, n'wexemu ndzi tsandzekile ku rima nsimu ya mina.
N'wingi	Riviti	2	Wansati loyi a tekiweke loko a vitaniwa hi vatswari va nuna wa yena.	N'wingi wa manana Bvuma u na vulolo wonge u lo loyiwa.
Nakulorhi	Rifuwo	1	Munghana wa mina	Gezani i nakulorhi wa Tsakani; va tshembana swinene.
Nala	Riviti	1	Munhu loyi mi nga twananiki.	I nala loyi a onhaka leswinene swa yena.
Namaketa	Riendli	1	Ku damarheta	U tirha ku nameketa mavito eka movha wun'wana na wun'wana wa ka <i>Toyota</i> .
Namu	Riviti	2	Sivara	Loyi a hundzaka i namu ya mina hikuva u tekile sesi wa mina.
Namuntlha	Riengeteri	1	Siku leri hi nga eka rona sweswi.	Namuntlha hi tsala xikambelwana xa Xitsonga.
Nan'waka	Riviti	1	Lembe leri hi nga eka rona sweswi.	Nan'waka swifuwo swi herile hikuva mpfula a yi ni.

Nawu	Riviti	1	Swiboho swo karhi.	Va khomiwile va pfaleriwa ekhotsweni hi ku tlula nawu.
Nceka	Riviti	1	Pesa leri hakariwaka emakatleni.	Nceka lowu a wu ambarile u rhungeriwile hi kokwana wa yena
Nchavo	Riviti	2	Richuho.	A ri na nchavo loko a fanele a chayelo movha ro sungula.
Nchocho	Riviti	3	Xiphemu xa ximilana lexi nga rhwala mbewu kumbe mihandzu	Nan'waka swa misinya ya mina a swi nyawuli, languta nchocho lowu nga wela ehansi, a wu na nchumu.
Nchumu	Riviti	1	Xilo.	A nga vulangi nchumu hi ku dlayiwa ka vanhu.
Ncololwani	Riviti	1	Muxaka wa xinyenyana.	A va vula leswaku u lehile bya Ncololwana
Ndhambi	Riviti	2	Mpfula leyi naka nkarhi wo leha	Ndhambi ya magidimbirhi yi onhile swinene.
Ndhoza	Riviti	3	Wanuna loyi a nga tirhiki; Mahlalele	A swa ha tikombi leswaku a tirha eJoni se u hundzuke ndhoza.
Ndhuma	Riviti	1	Xiyimo xa munhu xa mitirho yo saseka lexi tiviwaka ni le kule	Ndhuma ya Dodokela Tlhavanereta yi fikile ekule hikuva u ni tikhasimendhe to suka eka matikoakelana.
Ndhuna	Riviti	1	Mulawuri wa muganga	Ndhuna Rihlelo u xavile movha wo saseka.
Ndhunankulu	Riviti	1	Mulanguteri kumbe foromani entirhweni	Tatana Makambeni u tlakusiwile entirhweni, hi yena ndhunankulu wa xiyenge xa vabasisi.
Ndhundhuzela	Riendli	1	Ku themendhela	Va n'wi ndhundhuzela eka leswi a swi endleke ePalamende.
Ndlala	Riviti	1	Ku pfumaleka ka swakudya ekhwirini.	Ndlaya yi n'wi bile a hleketa ku yiva xinkwa evhengeleni
Ndleve	Riviti	1	Xirho xo twa hi xona.	Ndleve ya yena ya xinene a yi nga ha twi ku fana na ya leya ximatsa

Ndlopfu	Riviti	1	Xiharhi xo va na xakwa.	Ndlopfu i xiharhi xikulu lexi nga chaviki eka swiharhi leswin'wana.
Ndyangu	Riviti	1	Swirho swa muti hi ku angarhela	Ndyangu wa vona a wu hanya hi ku rhula na ntwanano.
Ndzati	Riviti	1	N'hweti ya vukaye elembeni.	Ndzati yi tiveka tanihi n'hweti ya mfuwo na rifa laha Afrika-Dzonga.
Ndzawulo	Riviti	1	Xisimekiwa lexi tihlawulekisaka hi vukorhokeri byo karhi.	Ndzawulo ya Dyondzo ya le Hansi yi hlohletela vadyondzi ku tikarhatela ku pasa Giredi ya 12 leswaku va ta va na vumundzuku lebyinene.
Ndzeyana	Riviti		Ntlhambi wa tinyenyana letitsongo.	A ndzi nga swi tivi kuri ku rhamba wena i ku rhamba ndzeyana.
Ndzhaka	Riviti	2	Switirhisiwa swa nkoka leswi hlayisiwaka hi xikongomelo xa ku vuyerisaka rixaka leri saleke ra ha hanya.	Matsalwa lama tumbuluxiweke hi Mafemani i ndzhaka eka vana vakwe na rixaka hinkwaro ra Vatsonga.
Ndzhaku	Riengeteri	1	Mpfungwe kumbe emahosi.	Mikarhi yo tala madomo ya tshamela ndzhaku etlilasini hikuva ya ehleketa leswaku mudyondzisi a nga ya voni.
Ndzheko	Riviti	2	Xitirhisiwa xo endliwa hi rhanga ro oma lexi xi nga na xikhomo.	Vana va masiku lawa a wu tivi ndzheko hikuva va tirhisa tikomichi.
Ndzhenengela	Riendli	3	Ku rhwala nchumu wo karhi hi nhloko u nga wu khomeleli mavoko	Kokwana u ndzhenengela khuwana hi-ndlela yo hlamarisa.
Ndzhenga	Riviti	2	Nkarhi wa le ndzhaku ka nkarhi wa dina.	Hi ta hlangana nindzhenga loko dyambu ri rhengile.
Ndzhope	Riviti	1	Mapfuvu ya misava na mati; Ridaka	Mpfula a yi nile hinkwako-kwako ku nga fambeki hi ndzhope.
Ndzhundzelo	Riviti	3		

Ndziho	Riviti	1	Xikhensanandzu kumbe mali leyi humesiwaka ku riha nandzu wo karhi.	Hasani u tshunxiwile endzhaku ka ndziho wa khume ra madzana.
Ndzindzakhombo	Riviti	1	Mali ya xilamulelamhangu kumbe mali leyi vekiwaka ivi yi tirha kumbe ku kumeka endzhaku ka khombo ro karhi.	Mina a ndzi nge he teki ndzindzakhombo hikuva mali ya kona a wu yi kumi hi ku olova loko u endle xikoxo.
Ndzoho	Riviti	1	Mbewu ya ximila leyi hlawuriweke endzhaku ko dya muhandzu wa kona.	N'hwembe leyi naveke laha ndzi yi simile hi ndzoho yin'we ntsena.
Ndzulamiso	Riviti	1	Nsuso wa swihoxo/ xilulamiso xa swihoxo	Amukela ndzulamiso wa wena wa xikambelo xa n'hweti ya Khotavuxika.
Ngengendza	Riviti	3	Munhu loyi a vonakaka a tiyile naswona a nga vabyi.	Hakunene u ngengendza, se u hetile ku chicha switina emovheni.
Nghamu	Riviti	1	Rito ro kombisa rirhandzu ro enta hi nuna leri kongomisiwaka eka nsati wakwe.	Ximovhana lexi ndzi xaveriwile hi nghamu yanga.
Nghamula	Riviti	2	Munhu loyi a nga na swa yena leswi tihlawulekisaka tanihi swa manyunyu swinene.	Nyiko i nghamula hikuva u tshama a ambarile suti.
Nghanakana	Riviti	3	N'wana wa xinuna wa yindlu ya vukosi	Gezani hi yena nghanakana ya vukosi bya ka hina naswona hi yena loyi rixaka ri nga tshemba yena.
Nghena	Riendli	1	Ku tivonakarisa endhawini yo karhi.	Matimba u arile ku nghena ekaya hikwalaho ko chava ku biwa hi hahani wakwe.
Nghilazi	Riviti	2	Xitirhisiwa xa xibodhlela lexi fayekaka hi ku olova.	Basani u fayile nghilazi hikwalaho ko nwa mati hi yona a ri karhi a cinacina.
Nghingiriko	Riviti	2	Ntirho wo karhi lowu humelerisiwaka kumbe lowu faneleke ku humelerisiwa.	Mudyondzisi u hi nyikile nghingiriko wa Xitsonga ku ya wu tsala hi ku vutisela vadyuhari.

Nghwazi	Riviti	2	Munhu loyi a kumeke risiva ra ndzhangelo eka mphikizano wo karhi.	Ku va nghwazi swa pfuna hikuva u chaviwa hi vanhu hinkwavo.
Nghwendza	Riviti	2	Wanuna loyi a nga riki na nsati kambe malembe yakwe ya ku va a languteriwile ku teka ya fikile ya tlhela ya hundza.	Gezani i nghwendza hikuva se o khalabya a nga si teka nsati.
Ngopfungopfu	Riengeteri	1	Ku tlula hinkwaswo.	Hi tshembe wena, ngopfungopfu loko swi fika eka ntlangu wa xibakele.
Ngulumelo	Riviti	1	Mpfumawulo lowu vuyelelaka empfukukeni.	A ku twakala ngulumelo wo ka wu nga tolovekangi endzeni ka diromu.
Nguluve	Riviti	1	Xifuwo xa xian'wisi lexi nga xidyahinkwaswo lexi nyama ya xona yi dyiwaka; Honci	A va swekile nyama ya nguluve eka ntlangu wa mina.
Ngundzuvanya	Riendli	2	Ku hanguluxa nhundzu hi xikongomelo xo lava ku kuma nchumu wo karhi.	Swi le ka n'wina ku ngundzuvanya ndhawu hinkwayo loko mi lava vumbhoni byo khomeka.
Nguva	Riviti	1	Nkarhi lowu pimiwaka hi ximumu, xixika, ximun'wana na xixikana.	Nguva ya xixika yi hundzile yi nga nanga mpfula.
Ngwenya	Riviti	1	Xikokovi xa magegetsu lexi hanyaka ematini xa matimba swinene no va xi hanya hi ku dya nyama ntsena.	Ngwenya yi khomile homu exikarhi ka ntlhambi wa tihomu leti a ti ya nwa mati.
Ngwingwa	Riendli	2	Ku famba exinyameni.	Hi lo ngwingwa navusiku hi ku chava swifamona swa tiko ra ka Nkambani.
Nhenha	Riviti	1	Munhu loyi a lweke hi matimba ku va a humelela eka mhaka yo karhi.	Tatana wa mina i nhenha hikuva u kotile ku hi dyondzisa xikolo a nga ri na ntirho lowu n'wi holelaka mali yo tivikana.

Nhlalala	Riviti	1	Xinyenyana xa muhlovo wo rhomba xo kumeka eka tindhawu to hisa.	Nhlalala i nyenyana ya nkoka erixakeni.
Nhlampfi	Riviti	1	Xin'wana xa swiharhi swa le matini	Tatana u vuyile na nhlampfi enambyeni wa Ritavi.
Nhlangasi	Riviti	2	Ndhawu leyi tsakamaka yi ri karhi yi pfempfa mati.	Misava ya ka hina yi na nhlangasi hikwalaho ntshovelo a wu nyawuli malembe hinkwawo.
Nhengeletano	Riviti	1	Ku hlangana ka vanhu hi xikongomelo xo kanela mhaka yo karhi.	Nhengeletano ya xikolo xa Kuhlula yi tekile tiawara to tala.
Nhlokomhaka	Riviti	1	Nkongomelokulu; mhaka leyi angarheleke timhaka hinkwato	Nhlokomhaka ya sinodo ya kereke a yi si hangalasiwa.
Nhlomi	Riviti	2	Waxisati loyi a ha ku hlomisiwaka endyangwini wo karhi.	Himpfhuka Gezani a va na nhlomi a nga ha ri na mhaka na vanghana vakwe.
Nhlonhlorhi	Riviti	2	Nhlotswi kumbe ntontswi ya ntshava.	A ndzi si tshama ndzi kota ku gonya ntshava ya Mayimahoxe ndzi ya eka nhlonhlorhi ya yona.
Nhwala	Riviti	1	Xihadyana lexi vangiwaka hi thyaka ra munhu naswona xa kumeka ni le ka swiharhi, xi hanyaka hi ngati.	Ndzi chava nhwala hikuva yi ntswonga ngati ya wena u lo sala u ondzile.
Nhwanyana	Riviti	1	N'wana wa rimbewu ra xisati.	Hlamalani i nhwanyana loyi a tikhomeke kahle.
Njhekajekisano	Riviti	3	Mphikizano wa vuvulavuri.	Ku vile na njhekajekisano wa kahle ehenhla ka mhaka ya vahlapfa vo pfumala maphepha ya vutitivisi.
Njhingha	Riviti	3	Munhu wo tikota kumbe wa xidyamelo; nghanamula	Maswanganyi kuri i njhingha a swi lavi rivoni, wa tikota swinene.

Njhini	Riviti	1	Muchini lowu fambisaka xo karhi, Xikombiso, movha.	Njhini ya movha wa mina a ya ha koki.
Nkahelo	Riviti	2	Moya lowu humaka ematini yo vila ni le ka swin'wana swivirisiwa.	Nkahelo wo swekiwa mphungula wo dlele tatana Mahlevo mahlo.
Nkelunkelu	Riviti	3	Ku tsandzeka ku khomiwa hi vurhongo hi nkarhi wa ntolovelo	Khanyisa u khomiwe hi nkelunkelu loko a vona nuna a nga fiki ekaya hi nkarhi lowu a nga tolovela ku fika hi wona.
Nkenyo	Riviti	2	Mfungho kumbe dingu leri vangiwaka hi mukwana kumbe xihloka.	Nkenyo lowu nga eka nkanyi wu vile kona na wena u nga si velekiwa.
Nkhaqato	Riengeteri	2	Ku ringanela kahle	Buruku leyi va nga n'wi xavela yi lo nkhaqako yi tlhela yi n'wi fanela
Nkwamuko	Riviti	2	Ku suka ka nkamba kumbe nhlonge.	Nkwamuko lowu nga nengeni wa Khazamula i mfungho wa vutomi bya yena hinkwabyo.
Nkhwati	Riviti	2	Layini leyi biweke; ntila	Fungha laha yindlu yi nga helela kona hi nkhwati.
Nkhwatihato	Riviti	2	Ntila lowu endliwaka hi xitsalo hi xikongomelo xa ku tshikilela mhaka yo karhi eka xitsariwa.	Tirhisa nkhwatihato ku kombisa timhaka hinkwato ta nkoka eka xitsariwa xa wena.
Nkitsikitsi	Riviti	2	Mpfilumpfilu kumbe madzolonga lama humelelaka endhawini kumbe etikweni ro karhi.	Nkitsikitsi wa 16 Khotavuxika 1976 wu siye tiko ra Afrika-Dzonga na gome lerikulu.
Nkolombyana	Riviti	1	Xikokovi lexi kumekaka enhoveni na le mitini ya vanhu, xi ni swihakatimbana swo oma leswi dzuvuriwaka hi ku ya hi mikarhi.	Gezani u chava ngopfu nkolombyana.
Nkwama	Riviti	1	Nchumu lowu tirhisiwaka ku chela nhundzu yo karhi/saka kumbe xisakana.	Nkwama wa Dlayani wu handzukile.

Nkwetlembetano	Riviti	2	Ku kokelana ko karhi; muvango	Vana va mufi Ngulele va ve ni nkwetlembetano mayelana na ku avelana rifuwo ra yena.
Nkwikwirimba	Riviti	2	Hanyelo ro tsihalarisa na ku tsakeli ku holovisana na vanhu.	Ku va na nkwikwirimba a swi vuyerisi, Khazamula namuntlha u pfumala ni wo n'wi twela vusiwa mbuya.
Nongonoko	Riviti	1	Nxaxamelo wa swilo hindlela leyi amukeriwaka hi mani na mani.	Nongonoko wa ntlangu wa Nkiyasi wa ku tlangela ku velekiwa ka yena a wu lehe ngopfu.
Nsimbhi	Riviti	2	Nchumu lowu nga endliwa hi ku hlanganisiwa ka swicelwacelwa swo hambanahambana.	Nsimbhi ya rila ku komba ku nghena ka xikolo.
Nsusumeto	Riviti	1	Nkucetelo; leswi kondletelaka kumbe ku hlohlotela munhu ku endla swo karhi.	Nsusumeto wa mina wo dyondza ku ya emahlweni wu huma eka vatswari hikuva va rhandza dyondzo.
Nthyakiso	Riviti	1	Ntoto wo onha	Mfumo wa Afrika-Dzonga wu lwa na nthyakiso wa xibakabaka hi musu wo huma etifemeni to hisa tinsimbhi.
Ntirhisano	Riviti	1	Kuva vanhu va pfunana ku tirha ntirho wo karhi.	Ntirhisano wa n'wina hi wona wu nga endla leswaku hi va ni ntshovelo lowunene.
Ntlakulavaxurhe	Riviti	3	Ndzhwalo wo tika swinene.	Ku aka buloho i ntlakulavaxurhe hikuva swi lava vatokoti na ku koxa mali leyo tala.
Ntlhambi	Riviti	2	Ntlawa wa swiharhi kumbe swifuwo swo fana na tihomu.	Gwavula u hlangane na ntlhambi wa tinyarhi ivi a tilamulela hi ku baleka.

Ntlhanu	Rihlayi	1	Nhlayo ya mune na n'we swi endla ntlhanu.	Ntlhanu wa swigevenga swi balekile ekhotsweni ra Saselamani.
Ntlhontlho	Riviti	3	Xiyimo xo va munhu a hlangana na swilo swo tala swo n'wi xanisa emiehleketweni.	Lembe leri ndzi vile na mitlhotlho yo tala ku kala ndzi ondzisa leswi.
Ntsengele	Riviti	2	Murhi lowu tswalaka mihandzu ya tintsengele.	Khale ntsengele lowu a wu tswala ngopfu.
Ntsheketo	Riviti	1	Xihungwana xa khale ka khaleni lexi runguriwaka hi nomu.	Ntsheketo wa 'N'wampfundla na N'wanghala' wu hi dyondzise vutlhari hi xiyimo kumbe vukulu bya munhu.
Ntshilana	Riviti	2	Mbhoma yo endliwa hi dzovo ra mpfuvu.	Maphorisa ya tirhisa ntshilana ku ku hangalasa swichudeni leswi terekeke.
Ntshiriti	Riviti	2	Xiviri xa munhu	Tinsulavoya ti file ntshiriti hikuva ti ku tekela swa wena no tlhela ti ku dlaya.
Ntshwirintswiri	Riviti	3	Nyimpi ya vanhu lava ombanaka kumbe ku pfinyana	Hi vona yona ntshwirintshwiri ya vana va ka Nkhambani yo banana loko ri xile.
Ntsumbula	Riviti	2	Murhi wa matluka ya rihlaza lowu nga na timitsu leti dyiwaka leti vuriwaka mitsumbula.	Ndza nyenya ntsumbula mbisi.
Ntswamba	Riviti	1	Masi lama ha ku sengiwaka.	Gezani u halatile ntwamba hikwalaho ka ku tlangela exitangeni a nga ri na vuxiyaxiya.
Ntswatsi	Riviti	2	Wansati loyi a nga vupfa no hluteka miehleketo.	U tekile ntwatsi loyi a tivaka timhaka ta yena.
Nwa	Riendli	1	Ku tsitsingela xakunwa.	N'wana u nwa mati.
Nxongotelo	Riviti	1	Nhonga leyi mutsoniwa kumbe mudyuhari a yi tirhisaka ku gogojela hi yona	Vana vo tlharihela etlhelo va karhata hikuva vo teka nxongotelo ra kokwana va cukumeta ekule.

Nyamisoro	Riviti	1	N'anga yo femba/hlahluva vanhu.	Mina a ndzi kulangi hi swona swo endzela nyamisoro loko swa muti wa mina swi nga fambi hikuva nyamisoro wa mina i Yehovha.
Nyanga	Riendli	1	Ku languta no xiyaxiya a nga vuli nchumu	Loko u endla miharihari kokwana Mpama u to ku nyanga kunene.
Nyanganya	Riendli	1	Ku tsokombela ka xankunwa	Tiya yo lulamisa hi Tsatsawani yi nyanganya ngopfu hikuva a nga pimi chukela.
Nyangwa	Riviti	1	Ngole kumbe gede yo nghena no huma hi yona.	Huma hi nyangwa lowu u nga nghena hi wona.
Nyenyankulu	Riviti	1	N'hweti ya vunharhu elembeni.	Ndzi ta kota ku vuya ekaya hi Nyenyankulu hikuva ndlela ya Joni ya durha masiku lawa.
Nyoka	Riviti	1	Xikokovi lexi fambaka hi khwiri kumbe marhumbu.	Kokwana u hi dyondzisile leswaku nyoka yi dlawa hi ku fayiwa nhloko.
Nyokajundzu	Riviti	3	Vuvabyi bya misiha loko yi nga ha pfuleki hi mfanelo.	Vuvabyi bya nyokajundzu byi khoma tinxaka hinkwato ta vanhu.
Nyuku	Riviti	1	Mati ya rimunywana lama humaka hi swimbhovambhovana swa nhlonge ya munhu kumbe xiharhi.	Mahumelo ya nyuku wa wena ya lava leswaku u ya kamberwa hi n'anga ya Xilungu.
Nyulela	Riendli	3	Ku yivela swiphasiwa swa van'wana varhiyi.	Khazamula u ta nyulela loko u nga yi eku kambelani.
Nyuma	Riendli	1	Ku khomiwa hi tingana.	Ndza nyuma ku hlangana na khale ka xigangu xa hina hikuva ndzi n'wi tshikile exihundleni a nga swi tivi.
Nyupela	Riendli	1	Ku nyamalala endzeni ka mati ya le xidziveni.	Ku nyupela ka Phekulani ematini a swi teka kuri i swa ntolovelu kasi a kuri ku nwela ka yena.
Oda	Riendli	1	Ku kombela ku xaviseriwa swo karhi va tlhela va ku tisela.	A nga karhatekangi u lo oda swakudya a dya.

Olela	Riendli	1	Ku susa thyaka leri nga hlengeletywa.	U lo olela kuma leswaku a ta tshivela ndzilo.
Olova	Riendli	1	Ku ka swi nga nonohi.	Swilo hinkwaswo a swi olova tanihleswi a tilulamiserile.
Oma	Riendli	1	Ku hela ka mati eka nchumu lowu a wu tsakamile.	Leswi mati a ya fambile na le hansi a ku sungula ku oma.
Ondza	Riendli	1	Ku hunguteka miri.	Mhaka ya ku lova ka nsati wa yena a yi endla leswaku a ondza.
Ongelela	Riendli	2	Ku va ni vutlhari byo hanya ni van'wana kahle/ku dyangata un'wana.	Hahani i munhu loyi a kotaka ku ongelela.
Ongola	Riendli	1	Ku hlayisa muvabyi	Hi yena loyi a a ongola nuna eka swilondza leswi a ri na swona.
Onheka	Riendli	1	Ku hohloka/bola	Movha ya vona wu lo onhaka va nga se suka.
Orha	Riendli	1	Ku langutisana na nchumu lowu hisaka	
Orhovela	Riendli	2	Ku nwa mati u korhamile.	Ndzi nwile mati hi ku orhovela enambyeni.
Ovhene	Riviti	1	Xitirhisiwa xo baka hi xona.	A va baka swikotsi hi ovhene.
Ovhorolo	Riviti	1	Xiambalo lexi ambariwaka ehenhla ka xin'wana loko munhu a tirha ntirho wo karhi.	U tekile ovhorolo a ambala a kongoma ensin'wini.
Paka	Riendli	1	Ku veka swilo hi matshamelo ya swona.	U lo fika endlwini a paka mpahla ya yena ebegeni.
Palamende	Riviti	1	Ndhawu laha van'watipolitiki va hlanganelaka kona ku kanela ta mafambiselo ya tiko.	Tolo a va vulavula hi Vumbiwa ra Afrika-Dzonga ePalamende.
Pambula	Riendli	1	Ku teka nchumu exikarhi ka michumu yin'wana	Va n'wi lerisile ku pambula magwadi mambirhi a dya wona.
Pambulela	Riendli	1	Ku avela	Va lo pambulela manana wa vona maovhakhado mambirhi.
Patu	Riviti	1	Gondzo ra swipandzamananga.	Patu leri fambaka timovha ri na magojigoji

Penisele	Riviti	1	Xitsalo lexi nga tirhisiki inki.	A nga ri na penisele yo dirowa girafu exikambelweni.
Perekisi	Riviti	1	Muhandzu lowu tswariwaka hi murhi wa muperekisi.	U dyile perikisi leri a va vekeerile n'wana.
Peretela	Riendli	1	Ku haka hi xipereta.	A peretela ku encenyeta kokwana wa yena leswi a va rhunga jazi
Pfampfarhuta	Riendli	1	Ku tsalatsala	Ndzi kombela u pfampfarhuta timhaka hilaha hi nga vulavula hakona.
Pfembeti	Riviti	3	Ngati leyi vonikelaka endzeni ka nhlonge ya munhu	Hakamela u na pfembeti hikwalaho ka ku biwa hi xigangu xa yena.
Pfhumba	Riviti	2	Nghingiriko wo endla swo karhi	Pfhumba ro gangisa tivhoti ri famba kahle.
Pfhumbula	Riendli	3	Ku kandza mavele	Loko a vuya exikolweni a va karhi va pfhumbula leswaku va ta sweka swakudya swa xinto
Pfhumpfha	Riendli	3	Ku hlundzuka ku tlula mpimo.	Makhanana u lo na vona ku pfhumpfha ka nuna wakwe hiloko a nghena endlwini a hambana na yena.
Pfilunganya	Riendli	2	Ku vanga dzolonga kumbe hasahasa	Tshika ku pfilunganya timhaka u hlamusela leswi wena u nga endla swona loko u kumile yindlu yi hisiwile.
Pfindlusa	Riendli	2	Ku thyakisa mati hi ku ma dunga.	Ndzi kombela u tshika ku pfindlusa mati hikuva hi wona nkarhi wo khuvula hi wona vafumeri va kereke ya hina laha nambyeni.
Pfindlusa	Riendli	2	Ku hlanganisela swo karhi hi xikongomelo xa ku thyakisa; Ku dunga	U lo pfindlusa mati lawa a va tibyerile ku nwa wona.
Pfotlosa	Riendli	2	Ku tshovelela	U lo pfotlosa marhavi ya mangwa a nga tiyimiselangi.

Pfurheta	Riendli	1	Ku huhutela moya	Leswi ndzilo a wu nga ha pfurhi u lo pfurheta kambirhi wu pfurha.
Phamasa	Riendli	2	Ku ba katsongo hi mpama	Hi ku chava leswaku u ta rila u lo phamasa n'wana wa yena.
Pharagirafu	Riviti	1	Ndzimana	Pharagirafu yin'wana na yin'wana yi ri na marito lawa ya kombisaka ku tshikeleriwa ka vaxisati .
Phikwa	Riviti	1	Xiyimo xo susa nchumu/xilo hi ku tlakula hi matimba.	Phikwa ra Gezani ri endla leswaku a tirha hi magugu ehandle ka vuxiyaxiya.
Phimpfela	Riendli	3	Ku funengeta hi matluka, byanyi ni swin'wana.	Va phimpfela di
Phutuma	Riendli	1	Ku kumeleta munhu a ri eku tirheni ka manyala.	Loko u nga tlharihi va ta ku phutuma wa ha endla manyala loko u tolovele ku dya laha u nga rimangiki kona.
Phyembye	Riviti	3	Nhwana wo saseka.	Ntombhi ya ka Chauke i phyembye exikarhi ka vanhwana va ndhawu leyi.
Phyuphya	Riendli	3	Ku wisa ka miri/moya	Endzhaku ka loko a twile leswaku a nga na nandzu u sungurile ku phyuphya.
Politiki	Riviti	1	Dyondzo ya mafumelo ya tiko.	Masiku lawa vanhu va tekela polotiki enhlokweni tanahileswi yi nga na nkoka eka ku hluvukisa tiko.
Punyunga	Riviti	2	Ku dya vuswa byo pfumala xixevo	U lo punyunga kunene tanihileswi a nga ri na xixevo.
Pyanya	Riendli	2	Ku kandziya hi matimba lamakulu.	U lo pyanya mavonakule hi teretere a nga swi voni.
Pyitla	Riendli	2	Ku tola ku hundzisa mpimo.	U lo pyitla mafurha leswaku swi nga ti-kombi leswaku a nga hlambangani
Pyopya	Riendli	2	Ku dakwisa	Byalwa bya xintu ku vuriwa leswaku bya pyopya kutlula bya xilungu.

Qacha	Riviti	3	Rilongo leri omeke	U hisile gachq leswaku a ta orha rona tanihi leswi a ku nga ri na tihunyi.
Qamba	Riendli	1	Ku tshula	Ku vuriwa leswaku a qamba swilo leswi tsandzeke vayimbeleri van'wana.
Qatha	Riviti	1	Xitoki xa nyama	U tsavurile qatha ra nyama epotweni a nyika munghana wa yena.
Qhavula	Riendli	1	Ku xeweta hi ku khoma voko.	A tsakile swinene hikuva a ri ri ro sungula a qhavula holobye.
Qhavulela	Riendli	3	Ku khoma leswi hoxiwaka swi nga se wela ehansi.	Xa yena a ku ri ku qhavulela timpala leswaku ti tsemiwa hi muchini.
Qhivi	Riviti	3	Xidan'wana xa mati ya mpfula.	Swimpfulana swa tolo swi endle qhivi egedeni ya muti wa mina.
Qhovha	Riendli	3	Ku kandziya thyaka kumbe ku pfuvapfuva ridaka hi milenge.	U ta qhovha mahumo kwalaho u fambaka kona.
Qokolela	Riendli	3	Ku thuma	U lo qokolela tiphatsi ta movha wa yena wa khale a vekela eka lowuntshwa.
Qondha	Riviti	3	Kongoma nchumu wo karhi	Loko a fika laha a hi tshamile kona u lo qondha munghana wa mina ku komba leswaku ku na mhaka.
Qulu	Riviti	2	Hlampfu ya xibalesa	Xibamu xa yena a xi sele hi qulu rin'we.
Qumbha	Riendli	2	Ku kukumuka ni ku vambeka ka khwiri; ku pfimbelwa	Namuneti leyi a yi nwile yi endlile leswaku a qumbha a tsandzeka no famba.
Qupha	Riendli	3	Ku nusa fole ra xinefu	Leswi a khomiwile hi ritsondze u lo fika a qupha a ya dzaha.
Quva	Riviti	2	Vulongo byo oma etshangeni.	Va tirhisile quva leswaku matsavu ya vona ya kula kahle.

Quvavhanga	Riviti	3	Nkatsakatsano wa swilo	U lo quvavhanga ku endlela leswaku a nga dyi nkarhi.
Raha	Riendli	1	Ku ba hi nenge	U n'wi bile hi mpama a tlhela a n'wi raha khwiri.
Rhaba	Riendli	1	Ku sula/chukucha leswi tsariweke.	Ntsako u komberiwile ku rhaba leswi tsariweke eka xitsalelo.
Rhanganyeta	Riendli	1	Ku endla leswaku u va emahlweni ka van'wana vanhu.	Va ta ku ba loko u va rhanganyeta.
Rharhambula	Riendli	1	Ku hala	Poto leri a lava ku ri tirhisa a ri omile u lo rharhambula kunene ku susa makoko.
Rhengu	Riviti	1	Pulani/nkunguhato wa leswi swilo swo karhi swi faneleke ku endlisiwa xiswona.	Rhengu ra yena a ku ri ku susa nhloko ya xikolo hi manyala yo tivana na yena ntsena.
Rhengwe	Riviti	1	Mpetseko wa nenge	Rhengwe ra yena a ri endla leswaku swi tiveka laha a fambaka kona loko va languta mikondzo.
Rhongomela	Riendli	2	Ku etlela	A nga chavi no rhongomela hambileswi a swi tiva ku u le tirhweni.
Rhurhumela	Riendli	1	Ku va ni ritukulu ro vangiwa hi xirhami.	Xirhami a xi endla leswaku a rhurhumela.
Rhutlula	Riendli	2	Ku ba hi nchumu wo karhi.	Va ta ku rhutlula hi sambhoko loko u va rhukana.
Rhwexa	Riendli	2	Ku tlhandleka un'wana swilo enhlokweni.	U komberile nuna wa yena ku n'wi rhwexa ndzhwalo.
Ridza	Riendli	1	Ku sweka	Loko a vona leswaku n'wana wa yena u twa ndlala o ridza mukapu a n'wi dyisa.
Rihlakahla	Riviti	1	Xiyimo xa ku tshapuka ka marha lama nga tata nomu.	Swa nyumisa ku vona munhu lonkulu a huma rihlakahla.

Rin'we	Rihlayi	1	Xiyimo xo komba nchumu wu ri wun'we.	Namuntlha ndzi ta amukela vuyeni hikuva tihlo ra mina ra tshavatana.
Riqingho	Riviti	1	Xitirhisiwa xo vulavula ni munhu loyi a nga ekule.	U lo teka rigingho a foyinela murhangeri wa yena a n'wi tivisa ta mhangu leyi nga humelela.
Risema	Riviti	1	Nuhwelo wo karhi	A ku twakala risema loko va pfula endlwini, kasi a ku ferile kondlo.
Sayizi	Riviti	1	Mpimo wa vukulu	Va n'wi xaverile sayizi yitsongo ya tintanghu ta Khisimusi.
Senga	Riendli	1	Ku kama masi eka xifuwo.	Mpundzu wun'wana na wun'wana u pfuka a senga tihomu leswaku a ta dya xithuvi.
Siku	Riviti	1	24 wa tiawara	Exikarhi ka vhiki ku na siku leri a tirhelaka eka majisitarata.
Swatama	Riendli	1	Ku nyamalala	Nyoka liya ku vona leswaku va hisile thayela yo swatama yi nga ha kumeki.
Swathana	Riendli	1	Ku lelana eka ntlangu wa xiswathe	Vana va xikolo loko va humile va hlongorisana va swathana.
Sweswi	Riengeteri	1	Eka nkarhi lowu	Sweswi va tibyerile ku endla swa kahle ku tlula nkarhi lowu nga hundza.
Swiambalo	Riviti	1	Nchumu lowu ambariwaka hi munhu; mpahla	Swiambalo swa yena leswi a swi ambarile a swi hlakarile.
Swiangi	Riviti	2	( )	Vito ra yena a ri vekiwile endzeni ka swiangi ku komba leswaku hi yena a nga thoriwa.
Swijumba	Riviti	1	Michumu leyi khomanisiweke endhawini yin'we.	Swijumba swa makhiya lama a ya lahlekele swi kumekile.
Swingolongondzwana	Riviti	3	Swilo swo hambanahambana	A swi kohlwi leswaku u tirha ku lunghisa, emutini wa yena ku tele swigolongondzwana.

Swintshuxo	Riviti	1	Swiololoxo swa swiphio	Ku vile na switshunxo swo hambanahambana mayelana na mhaka leyi a va vulavula hi yona ehubyeni.
Swinondzwana	Riviti	2	Swikunwana swa swiharhi.	Homu ya kokwana a yo nyavatela kunene hikokwalaho ko vaviseka swinondzwana.
Switshongo	Riviti	1	Swakudya swo nandziha leswi khale a swi dyiwa hi nkarhi wa nhlovo.	Hakunene tolo u fambile na swa yena hikuva switshongo leswi a hi dya swona hi tiphina swi cele swi nyamalala.
Tafula	Riviti	1	Xiendliwa lexi vatliweke leswaku xi ta tlhandleka swilo.	Nhloko ya xikolo loko ndzi nghena ehofisini ya yena a karhi a tsala xiviko ehenhla ka tafula.
Tatata	Riviti	1	Xihlangi lexa ha dyondzaka ku vulavula	A nga tivi nchumu ka ha ri tatata a nga se vupfa emiehleketweni.
Teka	Riendli	1	Ku amukela nchumu wo karhi /kumbe ku susa nchumu wo karhi eka ndhawu wa wona	Va n'wi nyikile mali kambe a nga tikarhatanga a teka hikuva a ri na yona.
Thagavele	Riviti	1	Muxaka wa njiya	A ri ri ro sungula a vona njiya ya thagavele hambileswi a ri mubati wa tinjiya wa siku na siku.
Thayipa	Riendli	2	Ku tsala hi ku tirhisa muchini.	Ku vuriwa leswaku tsalwa leriya a ku ri yena loyi a nga thayipa leswaku holobye a ta hlaya rona.
Thyaka	Riviti	2	Swilo leswi nga ha tirhiki leswi faneleke ku cukumetiwa.	Kukula thyaka u ri hlengeleta ndhawu yin'we.
Thyathyasela	Riendli	3	Xiyimo xa ku hlekelela ku komba ku tsakeli swo karhi.	Endzhaku ka ku amukela mbuyelo Nsikiti a thyathyasela a ri karhi a tsutsumela eka Ximawusa ku ya tlangela ku pasa na vamakwavo.

Thyathyasela	Riendli	3	Ku hlekelela	A thyathyasela loko a vona n'wana wa yena tsandzeka ku twarisa vito ra yena
Timbyembye	Riviti	3	Leswi ambariwaka loko ku ciniwa xincayincayi / muchongolo.	U cinile a ambarile timbyembye leswi nga tsakisa munhu unwana na un'wana loyi a ri kona eka nkhuvu lowuya.
Tinhovo	Riviti	2	Madzovo lama ambariwaka hi vavanuna lava cinaka muchongolo kumbe xigumbu.	Khazamula ta n'wi fanela tinhovo wonge u lo tswariwa na tona.
Tiphumunha	Riendli	2	Ku susa swo karhi leswi nga emirini kumbe eka mpahla leyi munhu a yi ambaleke hi ku fambisa xandla. kumbe nchumu wo karhi wo tanihi hi burachi.	U fanele ku tiphumunha ritshuri eburukwini ra wena.
Tlhandlama	Riendli	2	Ku landzela un'wana hi ku velekiwa.	A ku ri na vaxisati lava a a tlhandlama vona.
Tlhandluka	Riendli	2	Ku suka eka xiyimo xa le hansu ku ya eka xiyimo xa le henhla.	Ku suka kona u lo tlhandluka a kongoma etshaveni
Tlhariha	Riendli	1	Ku kombisa vuswikoti byo hambanisa leswinene eka leswi nga riki leswinene kumbe ku endla swilo leswi vuyarisaka.	N'wana wo tlhariha u hlaya tibuku.
Tlhela	Riendli	1	Ku endla xilo xo karhi nakambe kumbe ku vuyela endzhaku.	Mi tlhela mi vuya vhiki leritaka KUMBE Mi ta tlhela kwihi kasi?
Tlhuthisa	Riendli	2	Ku endla leswaku munhu a vulavula kumbe ku hlamusela mhaka leyi nga rivaleni swi nga ri na makumu.	U swi tshika leswo tlhuthisa vakhalabya hikuva a hi tintangha ta wena.
		2		

Tsemakanya	Riendli	1	Ku teka ndlela yo koma.	A nga chavi ku tsemakanya hi le mitini ya vanhu hi ku lava ku hatlisa a nghena ekaya.
Tshanga	Riviti	1	Xivandla xa xirhendzevutana kumbe xa tikhona ta mune lexi biyiweke hi timhandzi kumbe darata.	Ndzi lava ku kurisa tshanga ra tihomu hikuva ti mbekile ngopfu lembe leri.
Tshangava	Riviti	1	Nsimu ya timanga	Kokwana u a tshangava lenbe leri hi ta tiphina hi xigugu
Tshemba	Riendli	2	Ku amukela leswaku mhaka yo karhi yi ta endleka hi mukhuva wo karhi.	Ndza tshemba leswaku Risenga u ta humelela eka xikambelo xa nan'waka.
Tshembeka	Riendli	2	Ku va ni ntiyiso.	Vurhangeri byi lava munhu wo tshembeka.
Tshengwe	Riviti	2	Ku teka vavasati vo tala.	Kokwana a ri na tshwengwe, a nga hlawuli, a va rhanza hinkwavo vasati va yena.
Tshetsha	Riendli	1	Ku tsema magungu kumbe mirhi leswi tlhumeke.	Vavanuna va tshetsha nsimu ya Ndhavezitha.
Tshova	Riendli	1	Ku hambinyisa nchumu lowu a wu khomanile leswaku wu huma swiphemu.	U lo tshova penisele hi le xikarhi, un'wana na un'wana a kuma xiphemu xa yena.
Tshugamama	Riviti	2	N'wana wa nhwana loyi a ha sungulaka ku huma mavele naswona a nga si sungula ku bula na majaha.	Xana i ntiyiso leswaku tshugamama liya Sevengwana yi hlomele Muzamana ke?

Tshwa	Riendli	2	Ku hisiwa hi ndzilo kumbe dyambu.	Susa movha wa mina lahaya rivaleni hikuva wa tshwa hi dyambu.
Tshwuka	Riviti	3	Muhlovo wo fana na ngati.	Thayi yo tshwuka yi fambelana ngopfu na hembhe yo basa.
Tsokombela	Riendli	1	Nantswo wo twala chukele	Vulombe lebyi nga vuya na Sasavona enhoveni a byi tsokombela
Tswambita	Riendli	1	Ku chela swihalaki, ngopfungopfu mati, switsongo.	A ndzi twalelangi hikuva tiya ya kona va lo tswambita kunene.
Tswiyota	Riendli	2	Ku ba khwela	Majaha ya ka hina ya tswiyota loko ku hundza wanhwana laha va nga tshama kona.
Tswontswa	Riendli	1	Ku khumba rihlaya ra un'wana hi nomu.	Loko a famba u lelanile na murhandziwa wa yena hi ku n'wi tswontswa rhama.
Vakhandli	Riviti	1	Vanhu lava nga/vuyaka enkosini	Vakhandli va nhlonge va hlamarisiwile vana va mufi va khomana hi mavoko kwale nkosini
Valungwana	Riviti	2	Vusokoti lebyitsongo byo tshwuka	Ndzi lumiwile hi valungwana evokweni.
Vandla	Riendli	1	Ku susa makamba	Loko ndzi vandla banana ndzi kumile leswaku ri borile.
Vandzakana	Riendli	1	Ku va kusuhi na kusuhi	Mindyangu ya vona a yi lo vandzakana leswi a swi endla leswaku va byelana xin'wana na xin'wana.
Vandzekela	Riendli	1	Ku sweka byalwa	A ku kayivela manjanja leswaku a ta vandzekela byalwa.
Vangisana	Riendli	1	Ku kokelana/lwisana	Vana va mufi a va vangisana hi rifumu ra mufi leswaku i mani a fanelaka ku va mudyandzhaka.

Vempfama	Riendli	2	Ku fotomela	U fike a tilahlela ehenhla ka sofa ro vempfama.
Vhaka	Riendli	1	Endza	N'hweti leyi taka ndzi tibyerile ku vhaka eka vakokwana.
Vimbirika	Riendli	2	Ku hiteka	N'wi nyike a ya xava a ha vimbirika.
Vufendze	Riviti	2	Maendlelo ya swilo yo pfumala malwandla.	Impela Makhanana u to kala a khegula na vufendze bya yena he va ka hina, mi ta ku i maambalelo muni ya lawaya!
Vukula	Riendli	1	Ku va mbyana yi humesa mpfumawulo.	Timbyana ta mina a ti vukula vusiku hinkwabyo ku komba leswaku ku ni khamba.
Vukwerha	Riviti	2	Majaha loko ya ha ri engomeni.	Majaha ya werile, ku ya tirhela vukwerha bya wona.
Vusiwana	Riviti	1	Vusweti	Vusiwana bya yena a byi nyanyile a pfumala na xo kombisa nyoka
Vutla	Riendli	1	Ku teka nchumu wo karhi hi xihatla kusuka eka munhu kumbe xifuwo/xiharhi xo karhi swi nga ehleketeleriwangi.	Mufana u vutla xipaci xa wansati edorobeni.
Vutlhari	Riviti	2	Vuswikoti byo hambanisa leswinene eka leswi nga riki leswinene kumbe byo endla swilo leswi vuyerisaka.	Ku laveka vutlhari byikulu ku dyondza exikolweni.
Vuzalwana	Riviti	1	Vupfumeri	Vuzwalana bya yena bya tsekatseka hi ku va u rhandza ngopfu byalwa.

Wachuta	Riendli	1	Ku fambafambisa mavoko hala na hala hi matimba	A wachuta mavoko hambu va n'wi yimisa a nga yimanga
Walakatsa	Riencisi	1	Ku va ndhawu yo karhi yi sukeriwile hi vanhu	Ku vuriwa leswaku laha a tshama kona se ko va walakatsa, na un'we munhu ku hava.
Wanhwana	Riviti	1	Munhu wa xisati loyi a nga eka xiyimo xo tekiwa.	Wanhwana u dyondzisiwa ku sweka hi manana wa yena
Wansati	Riviti	1	Munhu wa rimbewu ra xisati.	Wansati un'wana na un'wana u navela ku tekiwa hi wanuna lonene.
Waxirhundzu	Riviti	2	Munhu wa rimbewu ra xisati.	Waxirhundzu loyi a ri ka ntangha khume ku vuriwa leswaku u tlurile vadzyondzi hinkwavo laha exivundzheni
Hwahla	Riencisi	3	Ku ba hi mpama.	U te wa ha vulavula ko twala whahla, ku komba leswaku u biwile hi mpama.
Hwii	Riencisi	3	Ku miyela loku hetisekeke.	Etlilasini ya yena loko a nghena un'wana na un'wana mudyondzi mi ta n'wi vona a lo whii!
Hwititi	Riencisi	3	Ku miyela loku hetisekeke.	Etlilasini ya yena loko a nghena un'wana na un'wana mudyondzi mi ta n'wi vona a lo whititi!
Widza	Riendli	1	Ku fihluta vanhu hi byalwa	Loko khombo yi lava ku huma, va widza vavanuna na vavasati va ta nwa swibyalwana.
Woworheka	Riendli	1	Ku vulavula handle ko miyela.	Ndzi woworheka kusuka eJoni ku kondza ndzi kondza ndzi fika ekaya.
Wundla	Riendli	1	Ku va ni vutihlamuleri ehenhla ka ku kurisiwa ka n'wana wo ka a nga ri wa ngati.	Kokwana wa yena a a n'wi wundla swi nga tikombi leswaku a hi n'wana wa yena.
Xandla	Riviti	1	Xiphemu xa voko lexi tirhaka ku khoma	Xandla xakwe a xi gwanyile tanihileswi a ri munhu wo tirha hi misava.

Xibakele	Riviti	1	Xivumbeko xa xandla lexi nga nga kungiwa loko ku lava ku lwiwa kumbe loko ku lwiwa.	U lo n'wi ba hi xibakele a wela hansi.
Xibedhlele	Riviti	3	Ndhawu leyikulu leyi ku amukeriwaka no tshungulela vavabyi eka yona.	Ndzi ta ya exibedhlele mundzuku hikuva nhlana wa mina wav ava.
				Ndzi ta ya exibedhlele mundzuku hikuva nhlana wa mina wav ava.
Xichudeni	Riviti	1	Mudyondzi	Xichudeni xa le yunivhesiti xi languteriwa ku heleketa ntirho hi siku leri vekiweke.
Xigwitsirisi	Riviti	1	Xitirhisiwa xa le xitangeni lexi hlayisaka swakudya hi ku swi titimeta.	Nghenisa nyama eka xigwitsirisi leswaku yi nga onhaki.
Xihontlovila	Riviti	1	Munhu wa xiyimo lexikulu, hileswaku wo leha no va na rhambu ro bumbula.	Phorisa ra xihontlovila ri chaviwa ngopfu hi swigevenga.
Xihontlovila	Riviti	1	Munhu wa xiyimo lexikulu, hileswaku wo leha no va na rhambu ro bumbula.	Phorisa ra xihontlovila ri chaviwa ngopfu hi swigevenga.
Xihundla	Riviti	1	Maendlelo mo kota ku hlayisa swilo embilwini leswaku swi nga tiviwi hi lava swi nga va faneriki.	Ndzi nga ka ndzi nga n'wi hlamuseli Makhanana mhaka yo tani hikuva u hava xihundla.
Xikundzu	Riviti	1	Xipimbi xa nsinya xo koma lexi saleke loko wu tsemiwile kumbe wu tshovekile.	Xikundzu lexi nga egedeni ya kereke xi khudlunya vanhu vo hlaya.

Xirheche	Riviti	1	Nyama ya le non'weni wa homu.	Eka nyama ya homu tatana u rhandza xirheche.
Xitsongwatsongwana	Riviti	2	Nchumu wutsongo wo hanya lowu nga voniwiki hi mahlo ya nyama.	Xitsongwatsongwana xa HIV xi hangalakile laha Afrika-Dzonga.
Xitswiriri	Riviti	1	Nchumu wo endliwa hi ntsompfu wo tiyela.	N'watimpepe u bile xitswiriri ku kombisa leswaku ntlangu wu fikile emakumu.
Xityatyana	Riviti	3	Ndyelo leyi nga ni swakudya leswi nga endliwa hi swifaki leswi nga fayeleriwa hi xihiso.	Manana loko ndzi vuya exikolweni ndzi kumile a ri karhi a dya xityatyana.
Xivhezana	Riviti	2	Tshumbanyana leri talaka ku huma erintihweni.	Leswi a famba a rhwalela xin'wana na xin'wana, u humile xivhezana.
Xivumbiwa	Riviti	1	Nchumu lowu nga endliwa.	Hi ku tirhisa vuvatli bya yena u endlile xivumbiwa xo saseka.
Xumbadza	Riendli	2	Ku khomisiwa tingana.	A xumbadza vatswari va yena exikarhi ka vanhu.
Xwa	Riendli	1	Ku nga vi kona.	A xwa exikolweni a nga ri na mhaka na mitirho ya xikolo
Xwela	Riendli	1	Ku hlwela ku pfuka.	U ta xwela mundzuku loko u nga yi eku etleleni sweswi.
Yayarhela	Riendli	1	Ku dlayiwa hi xitalo.	Mfumo wa xihlawuhlawu a wu yayarhela vantima.
Yerhu	Risivi	1	Ya hina	Leyi i Buku yerhu leyi hi nyikaka rito.
Yima	Riendli	1	Ku rindzela/ku tlakuka hi milenge.	Ndzi lo yima ku kondza a fika a ndzi nyiketa mali yo khandziya.
Yimba	Riendli	1	Ku cinisiwa ka vana va xinuna.	Jaha ra ka Sono ri ta yimba lembe leri taka.
Yimbhu	Riviti	1	Muxaka wa swinyenyana.	Yimbhu yi hahile laha a yi yimile kona.
Yimbula	Riendli	1	Ku pfukula	U lo yimbula laha a celerile kona mali ya tatana wa yena.
Yindlu	Riviti	1	Muako lowu ku tshamaka munhu.	Yindlu ya yena yi fuleriwile hi xileti.

Yinhlantarhu	Riviti	2	Nchumu wa tikhona tinharhu.	Namutlha eka tidyondzo ta tinhlayo va hi dyondzisile hi yinhlantarhu.
Yintshwa	Riviti	1	Xitsotswana lexi dyiwaka xi kumekaka entshukeni.	Tatana u ndzi phambulele yintshwa yin'we ku ringa loko a ri eku swekeni.
Yunivhesiti	Riviti	2	Xikolokulu xa tidyondzo to angarhela.	U yisile tidyondzo ta yena eyunivhesiti laha a nga thwasela vudokodela.
Yuthisa	Riendli	2	Ku endla un'wana a sala a tikomba a nga tlharihanghi kahle; ku phuntisa.	A a yuthisa n'wana wa vanhu loko a vona vanghana va yena.
Zambhana	Riviti	3	Tsavu ra xirhanga leri nga ni xitaci.	Sesi u byarile zambhala esin'wini ya yena
Zankosi	Riviti	1	Tinsimbhi leti to fana na leti tirhisiwaka hi maphorisa ku boha mubohiwa.	Maphorisa va n'wi fase hi zankosi.
Zazamela	Riendli	1	Ku fehla	Loko ndzi dya mangwa lowu nga vupfangiki meno ya mina ya zazamela.
Zenghe	Riviti	1	Nchumu lowu nga edliwa hi nsimbhi ya xiphepherhele yo anama yi tlhela yi leha.	A ku kayivela zenghe rin'we loko va karhi va fulela yindlu ya tatana.
Zenya	Riendli	1	Ku tonga kumbe ku khola ka munhu.	A zenya leswi a va n'wi xaverile ximovhana xo huhwa hi xona.
Zila	Riendli	1	Ndlela leyi tirhisiwaka hi ndhavuko wa Xitsonga ku rila vafi hi ku Ambala mpahla ya muhlovo wo karhi.	Hambileswi a nga swi lavi. vandyangu va n'wi sindzisile ku zila nuna wa yena.
Zimuka	Riendli	1	Ku nyuhela	Loko a nga se tirha le ka rhaliweni a ri munhu wo zimuka ku hambana na sweswi.
Zivuko	Riviti	1	Ndhawu leyi pelekaka enambyeni.	Ndzi ta pela nambu hi le ka zivuko ra hala hansi hikuva rona ra peleka swinene.
Zondha	Riendli	1	Ku venga	U ri yena u nghena kereke kambe u zondha vanhu lava a hanyaka na vona.

Zwapuuu!!!

Riencisi

1

Ku vutla

Loko a vona leswaku va nyiketile
munghana wa yena yena a nga kumanga
nchumu o zwapuuu, a suka tsutsuma.